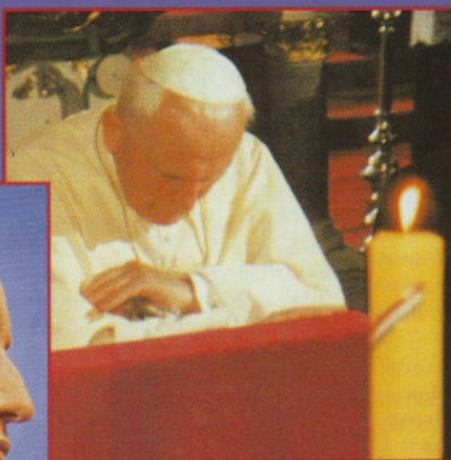

ŽIVA ZAJEDNICA

U tebe se, Gospodine, uzdam!

Pokojnoga kardinala Alojzija Stepinca, čija se stota obljetnica rođenja obilježava ove godine, Papa će u Mariji Bistrici proglasiti blaženim.

▲ Papa Ivan Pavao II. posjetit će po drugi put Hrvatsku od 2. do 4. listopada. Na našoj slici Papa kleči na grobu kardinala Stepinca u zagrebačkoj katedrali 10. rujna 1994. za vrijeme svoga prvog i povijesnog posjeta Hrvatskoj.

Papa se ponovno iskazao kao veliki štovatelj Majke Božje, tražeći izričito da posjeti svetište u Mariji Bistrici.

▲ I u Split je želio Papa, a u povodu 1700. obljetnice toga grada sv. Duje. Papa će boraviti u Splitu 4. listopada.

DOLORES GRMAČA

Dah Duha Svetoga

Duše Sveti,
spasonosni nemiru,
čežnjo mojih suhih dana,
obasjaj tmine
plamenom života
da jezik moj progovori
i riječ moja oživi.

U praznim ponorima duše
tražim iskru Tvoga plama
da dišem u ritmu
daha Tvoga vjetra
što odvijeka budi
snene duhove.

Zbunjena nemirom
sve-mira u meni
osluškujem šuškanje praha
– i čekam Tvoj silazak
da postane zlatno sjeme.

Vječni govor
izrečen u ritmu
plamena života
titra u srcu
mir
razlijeva se
svemirom
sjeme sverazumljivoga
raste...

Foto: Anto Batinić

Nebo plamenom da progovori

Zatvorena u oklop straha
od nepoznatoga
čekam blagdan svojih Duhova,
snagu i nježnost
za novi početak u
svitanju novoga vremena.

Premjeravam zemne dane,
pijesak vremena
zahvaćam golim rukama,
slažem mozaik
od dragulja i kamenja –
tražim budućnost u prošlosti.

Na koljenima, krvavim
molim nebo da progovori plamenom
i zahvati moje najdublje dubine
i ponese me
kroz pukotinu oklopa
u novi život.

Slažem mozaik
od dragulja i kamenja,
čekam i molim
blagdan svojih Duhova,
ljubav i mir
na mojim golim rukama.

Ljeto, Papa, Stepinac, izbjeglice i naš jubilarni broj

Evo još jednoga ljeta. Nadati se da će biti toplo i ugodno, te time pogodno za odmor koji nam je svima potreban. Za odmor u domovini, kod kuće u Hrvatskoj ili u BiH, na našem moru.

Većina izbjeglica iz BiH mora ovih dana napustiti Njemačku. Odlazak izbjeglica prepoloviti će u nekim misijama broj vjernika, broj nazočnih na misama, broj prvopričesnika i krizmanika. Možemo samo poželjeti da se sve izbjeglice vrate upravo svojim a ne tuđim kućama i župama. Valja se nadati da će na taj način i samim izbjeglicama pasti teško izbjegličko breme s vrata, da će proći neizvjesnost neprestanog produljavanja duljunga i ostalih problema i poniženja koje su morali doživljavati kao izbjeglice. Većina njih su u Njemačkoj nešto i zaradili, naučili, iskusili. Ispit njihove građanske društvene, pa i nacionalne svijesti, bit će odziv na opće izbore u BiH, na koje su svi svakako dužni izići i glasovati.

Eto nam Pape početkom listopada. Ivan Pavao II. i ovim svojim drugim pohodom Hrvatskoj pokazuje svoju ljubav prema zemlji Hrvata. Proglašenje blaženim kardinala Alojzija Stepinca jest znak pobjede vjere i upornosti, poštenja i hrabrosti, nad silama tame i zla. Stepinac tako postaje svjetionik Crkve i naroda Hrvata, orijentir za sadašnjost i budućnost. Pretpostavljamo da će mnogi naši svećenici organizirati putovanje na susret s Papom u Mariji Bistrici ili u Splitu.

Ovo je ljetni dvobroj našega lista. Sljedeći broj bit će zapravo trobroj za kolovoz, rujna i listopada. Radi se o našem svečanom i jubilarom izdanju, na oko stotinjak stranica, a u povodu 20-te obljetnice izlaženja lista. Prvi broj „Žive zajednice“ pojavio se u rujnu 1978., točno prije 20 godina.

Živi i zdravi bili. Mirno more i svako dobro želi vam

Uredništvo

ŽIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42
Tel. (0 69) 54 10 46, Fax (0 69) 5 48 21 32

Herausgeber/ Izdavač:	Kroatenseelsorge in Deutschland
Verantwortlich/ Odgovara:	Josip Klarić
Chefredakteur/ Glavni urednik:	Anto Batinić
Redaktion/ Uredništvo:	Stanka Vidačković, Jura Planinc, Ivek Milčec, Jozo Sladoja, Jozo Župić
Mitarbeiter/ Suradnici:	Željka Čolić, Dijana Tolić, Alen Legović, Marko Obert, Vlatko Marić
Satz + Layout:	Ljubica Markovica
Lithos + Seitenmontage:	Fotosatz Service Bauriedl 64546 Mörfelden-Walldorf
Druck:	Spenglers Druckwerkstatt GmbH 64572 Büttelborn
Jahres- bezugspreis:	DM 30,- incl. Porto (s poštarinom); za ostale europske zemlje: DM 40,- za prekomorske zemlje: DM 60,-
Bankverbindung:	Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01) bei der Frankfurter Sparkasse

Piše:

Anto Batinić

Novi oblici pastoralne brige za strance

Znajući da Njemačka biskupska konferencija radi na izradi novog nacrtu za pastoralnu brigu katoličkih vjernika iz drugih zemalja, odnosno drugih materinskih jezika, Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta je inicirao raspravu o tomu među hrvatskim pastoralnim djelatnicima, nakon koje se iskristaliziralo 11 hrvatskih prijedloga za novu koncepciju pastora stranaca. Prvih pet prijedloga je opće teološke i crkvene naravi, a preostalih šest sadrže praktične, u nekim slučajevima i vrlo konkretne, smjernice koje bi se morale uzeti u obzir u budućem pastoralnom radu s katoličkim vjernicima drugih materinskih jezika.

Na početku se samo potvrđuje ekleziološka istina da je Crkva univerzalna, te da je sakrament Božje prisutnosti u svijetu. S obzirom na tu činjenicu, Crkva je mjesto zajedništva različitih ljudi, nacija, kultura, civilizacija, običaja. Crkva je otvorena svima, i to posvuda u svijetu. Mjesna Crkva stoga ne bi smjela zatvarati vrata pred katolicima drugih nacija, jezika i kultura niti bi ih smjela automatski asimilirati. Asimilacija u značenju posvećenog utapanja drugih i drugačijih u mjesnu Crkvu značila bi osiromašenje Crkve, oduzimala bi joj oznaku katoliciteta.

S druge strane međutim ni zajednice inozemnih katolika ne bi smjele biti izolirani otoci niti geta na području mjesne Crkve, niti je dobro da budu „zajednice paralelne sa zajednicama mjesne Crkve“. S tim u svezi je potrebno, kako ističe biskup Lehmann, da djelovanje inozemnih katoličkih zajednica pokraj mjesnih njemačkih župnih zajednica preraste u suradnju među njima. Da bi to bilo moguće, najprije je potrebno da se te zajednice otvore, upoznaju i priznaju. Pravo na različitost se ne osporava, ono je potvrđeno i u poznatim crkvenim dokumentima o pastoralu selitelja. Različitost u jeziku, kulturi, mentalitetu i tradiciji može biti samo obogaćenje kršćanskoga svjedočenja. Radi se dakle o kooperativnom pastoralu, koji prije svega znači pastoralnu suradnju, u našem slučaju između mjesne župne zajednice i zajednice inozemnih vjernika. Za takvu suradnju bilo bi dobro da mjesne njemačke biskupije organiziraju seminare u kojima bi sudjelovali inozemni svećenici i pastoralni djelatnici, kako bi se pobliže upoznali s pastoralom, teologijom i mentalitetom mjesne Crkve, kao i s vidovima suradnje i obostranog pomaganja. Poznavanje njemačkoga jezika se pritom podrazumijeva.

U jednom od prijedloga konkretno je navedeno u čemu bi se ta suradnja mogla očitovali: češća zajednička bogoslužja i sjednice župnih vijeća, zajednička druga slavlja i akcije. Iz dosadašnjeg iskustva takvih rijetkih zajedničkih akcija očito je da je odziv vrlo slab, kako mjesnih njemačkih župljana, tako i inozemnih katolika. Ima za to više razloga, ali bi obostrana veća promidžba i bolja organizacija takvih akcija zasigurno urodila plodom. Proteklih godina se često samo mahalo pojmom „multikulturalnosti“, i to na-

ravno po potrebi. Taj je pojam međutim pasivnoga značenja, jer jednostavno konstatira mogućnost koegzistencije više različitih kultura. Prihvatljiviji je naime pojam „interkulturalnosti“, jer on podrazumijeva aktivno značenje, međusobnu suradnju i prožimanje različitih kultura. U općem trendu globaliziranja svih pojava u svijetu, interkulturalnost je neizbježna. Ona naime ne označuje gubitak bitnih elemenata vlastitoga identiteta, nego otvoreni susret s elementima identiteta drugih i drugačijih kultura. Taj susret predstavlja zapravo često obogaćenje i učvršćenje vlastitoga identiteta.

U šestom prijedlogu se spominje i eventualno ukidanje katoličkih zajednica inozemnih vjernika, što se ponegdje već i događa. Masovnog ukidanja misija još neće biti, osobito ne u velikim gradovima. Ali, neke malobrojne zajednice mogu biti ukinute na osnovi kriterija i procjena biskupije u kojoj se ta zajednica nalazi, ili zbog nebrige i neslanja svećenika i pastoralnih djelatnika iz zemalja iz kojih potječu vjernici te inozemne zajednice. Ipak, izričito se tvrdi da bi ukidanje misija bilo „pogubno po vjerski život inozemnih katolika jer bi u tom slučaju bili izgubljeni i za mjesnu Crkvu“. Tako su primjerice dezorijentirani brojni portugalski, talijanski i španjolski katolici, koji su ostali bez svojih svećenika i bez mise na vlastitom jeziku, a samo rijetki, makar rođeni i odrasli ovdje, idu na njemačku misu. Slično bi se svakako zbilo i s hrvatskim katolicima.

Dva prijedloga tiču se izravno crkvenih vlasti zemalja iz kojih dolaze inozemni svećenici i pastoralni suradnici. Dosad se naime malo radilo na pripremama svećenika i pastoralnih suradnika za rad u inozemstvu, nego je uglavnom sve išlo stihijski i bez osobitog planiranja. Tako su i svećenici i pastoralni suradnici, poput njihovih vjernika, dolazili ovdje djelovati ne upoznavši dostatno prethodno jezik, kulturu, mentalitet i teologiju mjesne Crkve. Zato se sada predlaže da se ubuduće biskupske konferencije dogovore o načinima prethodne pripreme svećenika i pastoralnih suradnika za djelovanje u zajednicama inozemnih katolika u Njemačkoj. U prvom redu se pritom misli na učenje njemačkoga jezika, ali i ostalih posebnosti mjesne Crkve i društva. Ta je priprema neophodna osobito za rad s drugom, pa i trećom generacijom naših radnika i iseljenika. Bez poznavanja njemačkoga jezika i suvremenih pastoralnih metoda ne može se očekivati uspješan pastoralni rad.

Upravo radi uspješnijeg pastoralnog djelovanja u jednoj točki se predlaže i „određeno vrijeme“ za djelovanje svećenika u zajednicama inozemnih vjernika. Što to konkretno znači treba da odrede i mjesne njemačke biskupije, ali i biskupije i redovničke zajednice zemalja iz kojih svećenici dolaze.

Ovi prijedlozi pokazuju da je hrvatska pastava u Njemačkoj svjesna ozbiljnosti problema i da konstruktivno pokušava doprinijeti njegovu rješavanju. ■

Prijedlozi za nacrt nove koncepcije dušobrižništva za inozemne katolike

Na sjednici Vijeća Nacionalnog direktora za dušobrižništvo inozemnih katolika pri Njemačkoj biskupskoj konferenciji sudjelovao je kao član toga Vijeća i delegat za hrvatsku inozemnu pastvu u Njemačkoj fra Josip Klarić. On je iznio hrvatske prijedloge za nacrt nove koncepcije dušobrižništva za inozemne katolike u Njemačkoj, a koji su formulirani na sjednici područnih predstavnika hrvatskih svećenika u Njemačkoj na kojoj je također o toj temi izlaganja podnijelo nekoliko hrvatskih svećenika i pastoralnih suradnika. Prijedlozi delegata Klarića prosljeđeni su radnoj skupini koja priprema nacrt nove koncepcije dušobrižništva inozemnih katolika u Njemačkoj. Radi se o sljedećih 11 prijedloga.

1. Sveopća Crkva je sakrament, znak Božje prisutnosti u svijetu, te je kao takva pozvana biti mjesto zajedništva različitih ljudi, nacija, kultura, civilizacija...

Pojedine mjesne Crkve, kao što je i ova mjesna njemačka Crkva, po prisutnosti katolika drugih materinskih jezika, također oslikavaju taj karakter sveopće Crkve.

2. Mjesna se Crkva ne bi smjela zatvarati pred katolicima drugih nacija, jezika ili kultura niti bi smjela asimilirati zajednice drugih materinskih jezika.

3. Katoličke zajednice drugih materinskih jezika ne bi se smjele zatvarati u geta niti biti zajednice paralelne sa zajednicama mjesne Crkve.

4. Katoličke zajednice drugih materinskih jezika i katoličke zajednice njemačkog jezika morale bi se međusobno priznavati, poznavati, voditi kooperativni pastoral u punoj otvorenosti jednih prema drugima s pravom na različitost (jezik, kultura, mentalitet, tradicija).

5. Svaka katolička zajednica drugog materinskog jezika, na temelju svoga jezika, kulture, tradicije, običaja i mentaliteta, ima pravo na samostalnost po crkvenim dokumentima (Exsul Familia, Pastoralis migratorum, II. vatikanski koncil).

6. Eventualno ukidanje katoličkih zajednica drugih materinskih jezika (negdje se to već i događa) od strane Njemačke biskupske konferencije ili pojedinih biskupija kao i nebriga ili neslanje svećenika iz zemalja iz kojih ovi katolici dolaze, bilo bi pogubno po vjerski život inozemnih katolika jer bi u tom slučaju bili izgubljeni i za mjes-

nu Crkvu. Iako su oni donekle integrirani u ovo društvo, u mjesnu Crkvu nažalost nisu.

7. Težiti k onome što nas ujedinjuje. Pospješiti zajednički rad mjesnih župnih zajednica i zajednica drugih materinskih jezika na zdravoj integraciji i izbjegavati svaku asimilaciju ili getoizaciju: češće zajedničke službe Božje, češće zajedničke sjednice župnih vijeća i druga slavlja i akcije, obogaćujući se u interkulturalnosti.

8. Osnivanje seminara pri mjesnoj Crkvi (po biskupijama) gdje će svećenici, pastoralne/i suradnice/ci upoznavati jezik, kulturu, mentalitet, pastoral i teologiju mjesne Crkve kako bi mogli s konkretnom njemačkom zajednicom surađivati i, ako je potrebno, pomagati u pastoralu.

9. Svaki inozemni svećenik, pastoralna/i suradnica/k trebali bi raditi u jednoj zajednici drugih materinskih jezika na određeno vrijeme, ovisno o pastoralnim potrebama određene zajednice.

10. Biskupske konferencije drugih materinskih jezika, u dogovoru s Njemačkom biskupskom konferencijom, trebaju odrediti načine pripreme (upoznavanje jezika, kulture, mentaliteta itd.) svećenika prije nego što dođe pastoralno djelovati u zajednicu drugih materinskih jezika u Njemačku.

11. S eventualnom novom pastoralnom koncepcijom prema zajednicama drugih materinskih jezika valja upoznati biskupske konferencije mjesnih Crkava iz kojih dolaze svećenici i pastoralne/i suradnice/ci katolika drugih materinskih jezika.

Frankfurt a. M., 13. 5. 1998.
P. Josip Klarić, delegat

Opći izbori u BiH u rujnu

U Bosni i Hercegovini se 12. i 13. rujna ove godine održavaju opći izbori u organizaciji OSCE-a (Organizacija za europsku sigurnost i suradnju). Hrvatski dušobrižnički ured iz Frankfurta je i ovoga puta potaknuo sve naše misije u Njemačkoj da građane BiH pravodobno izvijeste o tim izborima i da ih potaknu da iziđu na izbore i glasuju. Svi građani BiH koji žive ili borave u Njemačkoj, bilo kao radnici ili izbjeglice, moći će i ovoga puta glasovati pismenim putem.

Najvažnije je međutim znati da je prethodna prijava ili registracija neophodan uvjet za izlazak na izbore, ali samo za one koji se nisu prijavili ili nisu glasovali na prošlogodišnjim izborima. Oni koji su prošle godine glasovali pismenim putem, smatraju se već prijavljenima, pa su na svoju kućnu adresu od OSCE-a dobili prijavne obrasce.

Oni koji prošle godine nisu prijavljeni niti su glasovali mogli su se prijaviti u roku od 17. 5. do 27. 6. 1998. godine. OSCE je nažalost i ove godine ostavio vrlo kratak rok za tu prijavu na izbore, pa se ne zna točno dokad će se uvažavati naknadne prijave. Prijavni obrasci su se mogli nabaviti ili kopirati u hrvatskim katoličkim misijama i udrugama.

Važno je istaknuti da se ovo odnosi samo na one građane BiH koji će glasovati pismenim putem. Razumije se da će se 12. i 13. 9. 1998. moći izravno glasovati i u mjestima prebivališta u BiH.

NOVE ADRESE

Hrvatska katolička misija
Rue du Lac 132
CH-1815 Clarens (VD)
Tel. 0 21/9 64 11 46

Caritas-Verband Hagen e.V.
Fachdienst für Migration
Märkischer Ring 101
58097 Hagen
Telefon: 0 23 31/38 56 73 40
Fax-Nr.: 0 23 31/38 56 74 44

Hrvatska katolička zajednica
Holsteinstr. 15
65187 Wiesbaden

Svi smo pozvani

Crkva slavi apostole Petra i Pavla na isti dan, te njihovim svjedočanstvom izriče jedinstvo i bogatstvo Evanđelja, koje treba naviještati svim ljudima i narodima. Ovogodišnja ređenja mladih svećenika su prilika da razmislimo o svom angažmanu u Crkvi.

Prije nekoliko dana u telefonskom razgovoru fra Ivan mi je potvrdio da će koncem lipnja biti zaređen za svećenika u Strasborugu. To će biti zgodna prilika za fratre iz njegovog samostana Plehana ali i iz provincije Bosne Srebrene doći u Strasbourg i upoznati se s tim zanimljivim gradom, te s fratri-ma zajednice u kojoj fra Ivan živi već nekoliko studentskih godina. Fra Ivanovo svećeničko ređenje podsjetilo me je na činjenicu da će i ove godine najveći broj novih svećenika biti zaređen upravo koncem lipnja. Zašto je svećeničko ređenje obično u lipnju postoji više razloga. Koncem lipnja završava školska godina, a studentima teologije koji su svoj studij završili, ređenje je, ukoliko su se na to odlučili, vrlo zgodna prilika da se to lijepo proslavi, te na lijep način uvedu u pastoralni rad. Uz to, ljeto je pogodno vrijeme za slavljenje mlade mise u rodnim župama.

Obično su ređenja na blagdan svetih apostola Petra i Pavla. Blagdan ove dvojice velikana Crkve dobra je prilika za razmišljanje o stvarnosti kršćanskog, a još više svećeničkog poziva. Bit kršćanskog poziva jest zauzimanje u ovom svijetu sa svrhom da svaki čovjek upozna Isusa Krista. Taj angažman iziskuje cijeloga čovjeka. Da je to tako, dovoljno je pogledati i prisjetiti se života Petra i Pavla, koji su svojim angažmanom postali uzor generacijama kršćana. Oni su u neku ruku primjer i uzor kršćanske zauzetosti u naviještanju Radosne vijesti. Iako različiti po karakteru, odgoju i pozivu, oni su obilježili svojim životom kršćansku Crkvu. Stoga ih se u Crkvi zove kršćanskim prvacima. Da bi nam to postalo malo jasnije, podsjetimo se ukratko tko su bila ova dva crkvena velikana.

Putovi Petra i Pavla

Petar je bio ribar kada ga Isus iz Nazareta pozvao da mu se pridruži obećavši mu da će ga učiniti „ribarom ljudi“. O njemu se zna da je bio oženjen (čak je i njegova punica ušla u evanđelje!), naglog karaktera, vjerojatno bez velike naobrazbe. Petar je slijedio Isusa tijekom njegova cijelog života. Bio je jedan od onih koji su bili prisutni u svim važnim momentima Isusova javnog djelovanja. Javno će ispovjediti da je Isus Mesija, ali to ga neće spriječiti da kasnije zaniječe svoju pripadnost njegovim učenicima. U trenutku kad je shvatio što je učinio, gorko je zaplakao. Bit će svjedok Isusova uskrsnuća. Uskrsli Isus ukazat će mu se. Tako će mu jednom prilikom i povjeriti brigu za svoju Crkvu. Petar će prionuti svom dušom na posao propovijedanja Radosne vijesti. Za tu Radosnu vijest bit će spreman učiniti sve. Za nju će dati i vlastiti život u Rimu, nekako u isto vrijeme (sedamdesetih godina prvog stoljeća), kao i apostol Pavao.

Dok je Petar bio priprosti ribar, Pavao je bio intelektualac koji se školovao na najvišim učilištima svoga vremena. Za raz-

liku od Petra, koji je bio u Isusovoj blizini u gotovo svim trenucima Isusova naučavanja, Pavao vjerojatno nikada nije uživao susreo Isusa. Kada je grupa apostola s Petrom počela javno naviještati Radosnu vijest, Pavao je postao njihov ljuti protivnik. Uključio se u aktivni progon kršćana, tražeći i pre-dajući ih vlastima. Pavao je bio svjedok mučeničke smrti dakona Stjepana. Jednom prilikom dok je Pavao (tada je još nosio ime Savao) bio na putu prema Damasku, kamo se uputio da bi pohvatao kršćane, ukazao mu se Isus. To je bio ključni trenutak u Pavlovu životu. Od protivnika Isus Krista i kršćanstva, Pavao će postati vatreni zagovornik kršćanstva i njegova ukorjenjenja u židovsko-rimski svijet. Neki će povješničari-teolozi u njemu, zbog njegovog angažmana u životu Crkve, vidjeti čak utemeljitelja kršćanstva. Isus Krist postat će za Pavla centar svijeta, početak i kraj svega. Njegova intelektualna naobrazba pomoći će mu da u kritičnim trenucima prvoga kršćanstva reagira odlučno i tako pomogne da kršćanstvo postane otvoreno za sve ljude i sve narode svijeta. Značajan je njegov nastup na apostolskom skupu u Jeruzalemu gdje se usprotivio zatvaranju kršćanstva u okvire židovske religije i religijske prakse. Tom se prilikom, kako i sam kaže, više puta usprotivio čak i Petru u namjeri da se kršćanima, koji su došli iz poganstva, nametne praksa židovskog življenja. Podrška koju je Pavao tom prilikom izborio, bila je jako važna jer je pomogla da se prva kršćanska Crkva otvori svim narodima. Pavao je postao, kako se sam nazvao, „apostolom pogana“. Utemeljio je brojne kršćanske zajednice u tadašnjem rimskom carstvu. Pavlova pisma su prvi kršćanski spisi. U njima opisuje život kršćanske zajednice i pokazuje kakav bi taj život u kršćanskoj zajednici trebao biti na temelju Isusova Evanđelja. Pavao u svom svjedočanstvu za Isusa Krista ide do kraja. Daje svoj život za ono što je naviještao.

Službenici Evanđelja

Crkva slavi apostole Petra i Pavla isti dan i želi iskazati da svjedočanstvo ove dvojice svjedoka, toliko različitih, izriče jedinstvo i bogatstvo Evanđelja koje se treba naviještati svim narodima u zgodno i nezgodno vrijeme. Petar i Pavao su simboli nastajanja i organiziranja prve Crkve. Stoga nije ni čudo što se ređenja u Crkvi vrše obično na njihov blagdan. Oni su kršćanski prvaci koji su svoje suvremenike pozivali na angažman u životu Crkve. A pozivali su na angažman svakog kršćanina. Nitko ne smije ostati po strani, svatko treba pridonijeti prema svojim sposobnostima i mogućnostima. Dovoljno je pročitati svjedočanstva koja su nam ostavili, da bismo vidjeli koliko inzistiraju na osobnom angažmanu svakog kršćanina. Ređenje svećenika u kršćanskoj zajednici jest prilika za razmišljanje o kršćanskom angažmanu svakog kršćanina.

(nastavak na sl. str.)

SPLIT

Dani duhovne glazbe CRO PATRIA '98

Osobito nam je zadovoljstvo izvijestiti Vas da je još u tijeku natječaj za četvrti jedinstveni, svehrvatski festival **Dani duhovne glazbe hrvatske mladeži CRO PATRIA '98.**, koji se održava 5.12.1998. Podrobnije obrazloženje nalazi se na Internetu: <http://www.Netmedia.hr/hgm-split>. Sve obavijesti mogu se dobiti u našem uredu na telefon (385/21/58 38 87) ili nam dostavite poruku na internetu pod E-mail adresom: hgm-split@st.tel.hr

Upravo su pri izdavanju nosači zvuka i slike te notografija s prošlogodišnje Cro Patrie.

Gordana Lesić, ravnateljica hrvatske glazbene mladeži Split
Rade Perković, predsjednik hrvatske glazbene mladeži Split

SCHWELM

Četrnaesti susret mladih NRW

„Duše Sveti, obnovi nas!“

U subotu, 19.9. ove godine, u Schwelmu će se održati 14. područni susret hrvatske katoličke mladeži iz misija u pokrajini NRW. Susret se održava u: Atrium, Maerkisches-Gymnasium, Praesidentenstr. 2. Misno slavlje, u koncelebraciji sa svim prisutnim svećenicima, predvodit će dr. Želimir Puljić, dubrovački biskup. Bit će to uistinu misa za mlade, u kojoj će svoj liturgijski prinos dati sami mladi. Izvest će se i posebna misa za mlade skladatelj Ivana Žana.

Drugi dio susreta sastojat će se od dvosatnog kulturno-zabavnog programa u kojem će nastupati sami mladi iz svih misija s područja NRW. Na susretu će zatim svirati VIS „Emanuel“ iz Mostara. Taj sastav održao je dosad mnoštvo koncerata u hrvatskim zajednicama diljem svijeta, a na ovom susretu u Schwelmu predstaviti će svoj novi, peti album, pod znakovitim naslovom: „Zovem te da se vratiš“. Pozivaju se svi mladi, ne samo iz NRW, da u što većem broju dođu na ovaj susret, koji će se održati pod motom: „Duše Sveti, obnovi nas!“

B. Šimović

Pomoć za svetište sv. Ive u Podmilačju

Svetište sv. Ive u Podmilačju dočekalo je i ove godine desetine tisuća hodočasnika. Ali, to svetište je još uvijek bez crkve i svih onih elemenata potrebnih za prihvatanje mnoštva hodočasnika. Radovi na pripremama za gradnju nove crkve su u tijeku, a izrađuju se i nacrti. Pomoć iz Njemačke za gradnju i obnovu toga svetišta, uz odobrenje podmilačkog župnika fra Pere Jurišića, može se slati na: **Pater Vladimir Ereš, Konto-Nr. 3 536 166, Bezirkssparkasse Singen, BLZ 692 500 35. Naznaka: Sv. Ivo Podmilačje – Jajce.** Na slici: Temelji srednjovjekovne crkve sv. Ive u Podmilačju.

Temelji drevne srednjovjekovne crkve sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju kod Jajca

VJEROM KROZ ŽIVOT – GLAUBE UND LEBEN

(nastavak sa str. 5)

Isto tako ređenje jednog svećenika treba se shvatiti kao dar Boga kršćanskoj zajednici i dar zajednice Bogu za zajedničko djelovanje u svijetu. Stoga je ređenje u kršćanskoj zajednici dar koji omogućuje da se nastavi navjestiteljska služba Crkve. Pavao je jasno vidio da bez službi, povjerenih određenim osobama, Evanđelje neće lako napredovati. Stoga je on u zajednicama koje je utemeljio, obično postavljao ministre, službenike Evanđelja. Ta praksa se zadržala do današnjeg dana. Nije moguće ovdje analizirati povijesni razvoj službi u Crkvi, ali nazivi službi ostali su isti onakvi kakve nalazimo u Pavlovim pismima Titu i Timoteju. Povijesni oblik donio je evoluciju, ali bit službi osatila je ista: biti u službi Božjeg naroda i naviještati Radosnu vijest. Ako se danas, kad natalitet u obiteljima pada i kada je jasno da će ljudske obitelji imati sve manje članova, postavlja pitanje, kako omogućiti kršćanskim zajednicama da imaju navjestitelje Evanđelja, jasno je da je na

Crkvi da nađe odgovarajući odgovor. Teško je vjerovati da će se promijeniti tendencija pada nataliteta u razvijenim zemljama Zapada. Isto tako je vidljivo i razumljivo da će Crkvi, gledano sa sociološkog stajališta, biti sve teže naći neoženjene ljude, celibatere, za službe u Crkvi. Tvrditi suprotno, u vrijeme kad niski natalitet ne uspijeva ni održati broj stanovnika na istoj razini, čini mi se izgubiti smisao evanđeoske kreposti razboritosti. Tako je spomendan na apostole Petra i Pavla, prilika i za razmišljanje, za molitvu za službenike u Crkvi, za preispitivanje odgovornosti i angažmana svakog kršćanina.

Kad smo kod pitanja ređenja i angažmana ređenih svećenika, onda se treba ukazati i pobijati Ovogodišnja ređenja kao i blagdan svetih apostola Petra i Pavla neka nam budu prilika za razmišljanje o našoj ulozi u životu Crkve. Neka nam bude poticaj i inspiracija za aktivniju prisutnost u životu naše Crkve i zabrinutosti za njene službenike. Molimo Gospodara da pošalje radnike u svoj vinograd.

IZ LIJEČNIČKE PRAKSE

Piše: Dr. Sanja Krajcar, Frankfurt

Bezbržan godišnji odmor abecednim redom

Dr. Sanja Krajcar

APOTEKA: uz kvalitetnu kremu za sunčanje s visokim zaštitnim faktorom nosite i sredstva protiv bolova i temperature (ASS, Paracetamol), protiv proljeva (Loperamid), gel protiv svrbeža s hladećim svojstvima (npr. Fenistil), repelente (sredstva protiv komaraca i drugih insekata) te dovoljnu količinu lijekova koje stalno upotrebljavate.

BOLESTI KRONIČNOG TIJEKA kao: šećerna bolest, astma, reumatske bolesti, povišeni krvni tlak itd., zahtijevaju prilikom putovanja posebnu pažnju. Posavjetujte se sa svojim liječnikom glede cilja vašeg putovanja (topli krajevi, planinska odmarališta ili sl.), načina putovanja (autom, zrakoplovom, brodom) te planiranih aktivnosti (ronjenje, planinarenje...). Svaki od ovih ciljeva, putnih sredstava i putnih aktivnosti ima svoje posebnosti važne ne samo za kronične bolesnike, već i za zdrave putnike.

CRVENILO izazvano suncem jest opekotina i tako ga treba i liječiti. Prvenstveno hlađenjem – hladnim oblozima, specijalnim gelovima koji hlade i koži vraćaju elastičnost i vlažnost. No, najvažnije je: **SPRIJEČITI**. Sprječiti kasne posljedice prekomjernog sunčanja: rak kože, prijevremeno isušivanje i naboranost.

DIJAREJA ili proljev najčešća je putnička bolest. Da biste je izbjegli, ne jedite neoprano voće i povrće, najbolje ništa što se ne može „oguliti“ ili skuhati. U nekim zemljama poželjno je piti samo flaširana pića. Ukoliko je niste uspjeli izbjeći, uzmite Loperamid ili neki drugi lijek protiv proljeva i pazite na dovoljan unos tekućine i minerala.

ERIZIPEL, njem. Wundrose, je česta, upala kože i potkožnog tkiva koja nastaje infekcijom malenih rana, a širi se limfnim putevima. Budući da se mora liječiti antibiotski, da ne bi došlo do komplikacija, pri sumnji u infekciju svake rane, potražite liječnika.

FSME (Frühsummerliche Meningoencephalitis ili krpeljni meningoencefalitis) opasna je virusna bolest koju prenose krpelji. Prije odlaska u šumska ili planinska odmarališta srednje Europe, dajte se cijepiti.

HEPATITIS B i C koji su opasni po život prenose se krvlju i seksualnim kontaktom. Protiv hepatitisa A i B se može cijepiti. Hepatitis A ima bolju prognozu

i prenosi se putem neoprano voća, prljavim rukama i sl.

ISKAZNICA o cijepljenju ili o kroničnim bolestima. Vrlo koristan međunarodni dokument u slučaju bolesti na putu. Liječniku u mjestu boravka ćete uvelike olakšati posao i ubrzati donošenje važnih odluka ukoliko ponesete ovu malu knjižicu u koju je vaš kućni liječnik unio najvažnije medicinske podatke.

JODNA MAST je vrlo zgodan pripravak koji će spriječiti infekciju rana, zaliječiti upalu korijena nokta u početnom stadiju i sl., na putu, dok nemate mogućnosti konzultirati liječnika.

KRETANJE tokom duljih putovanja autom ili zrakoplovom nužno je da biste spriječili hipostazu, venski zastoj i smanjili opasnost od tromboze na putu.

MALARIJA prijeti u tropskim, djelomično i u suptropskim krajevima ispod 2000 m nadmorske visine. Uzročnika – plazmodij malarije prenosi *Anopheles* komarac. Uz profilaksu lijekovima, treba se štititi od uboda komaraca repelentima, mrežama protiv komaraca, odgovarajućom odjećom i obućom, osobito u večernjim satima.

NEURODERMITIS i slične bolesti kože (psorijaza, kronični ekcemi) u pravilu reagiraju povoljno na sunce, more i opuštanje. Pazite, međutim, na sitne rane koje prate ove bolesti i koje su upravo u ljetnim mjesecima ulazna vrata za infekcije (vidi: erizipel).

OSTEOPOROZA: ljetne aktivnosti, osobito plivanje i ishrana bogata kalcijem, prava su blagodat za pacijente oboljele od ove bolesti. Redovita tjelesna aktivnost potiče ugradnju kalcija u kosti, a (ispravno izvedeno) plivanje je sport koji aktivira čitav mišićno-koštani sustav bez značajnijeg opterećivanja pojedinih zglobova.

PITYRIASIS VERSICOLOR je gljivično kožno oboljenje koje se najčešće prenosi dodirima sa zaraženim površinama u solarijima, saunama, na bazenima i plažama. Manifestira se blijedoružičastim do smečkastim mrljicama na svijetloj koži, a bjeličastima na pocrnjoj. Liječi se preparatima protiv gljivica.

RONJENJE je prekrasan sport za koji se treba dobro pripremiti. Liječničkim pregledom moraju se isključiti bolesti uha (cerumen, upale vanjskog slušnog ho-

dnika, rupture i perforacije bubnjica), oka (upale spojnice,

refrakcijske anomalije i sl.), pluća (astma, bronhitis, pneumotoraks), srca (aritmije, previsok ili prenizak krvni tlak) i živčanog sustava (npr. epilepsija). Škole ronjenja daju potrebne informacije.

SUNČANICA: pri izlaganju suncu nosite adekvatno pokrivalo za glavu. Ovo poglavito vrijedi za starije osobe i djecu. Simptomi su glavobolja, mučnina, povraćanje i povišena temperatura. U liječenju ovih simptoma najvažnije je sniziti temperaturu i nadoknaditi izgubljenu tekućinu.

TEKUĆINA: u vrelim ljetnim danima gubimo puno tekućine znojenjem. Potrebno je piti 3–4 litre obične ili mineralne vode da biste nadoknadili izgubljeno. Oprez: kava i alkohol nisu pogodan nadomjestak! Najbolja kontrola stanja hidracije organizma je promatranje urina. Mala količina mokraće tamne boje znak je da organizmu nedostaje vode.

UGRIZ insekta: crvenilo i otok smanjite stavljanjem hladnih obloga. Ukoliko se otok širi, potražite liječnika. Ugriz zmiye, psa ili druge životinje zahtijevaju liječnički pregled.

VODA tekuća ili iz cisterni i bunara nije uvijek pitka. Prije no što se izložite riziku bolesti, raspitajte se o kvaliteti vode ili pijte prokuhanu ili flaširanu vodu.

ZNOJENJE je važan način reguliranja temperature tijela. Znojenjem odajemo suvišnu toplinu i održavamo tjelesnu temperaturu na razini optimalnoj za funkcioniranje važnih organskih sustava. Znojenjem, međutim, i gubimo tekućinu i minerale. Radi važnosti nadoknade napominjem još jednom: pijte barem 3 litre tekućine (voda, prirodni sokovi) i kontrolirajte stanje hidracije svog organizma pogledom na mokraću. Tamna, koncentrirana mokraća znak je da morate piti više.

ŽELIM vam ugodan i bezbržan ljetni odmor koji će doprinijeti vašem zdravlju. Odgovore na pitanja u vezi s putovanjem i zdravljem možete dobiti na telefon 069/91 39 72 80.

Vaša

Dr. Sanja Krajcar

Dr. Ljudevit Krmpotić, zaljubljenik u tajne hrvatske povijesti

Živa zajednica: Poštovani gospodine dr. Krmpotić, mnogi Vas ovdje u Hannoveru poznaju kao uglednog liječnika. Nikakvo čudo što ste sa svoje dvije knjige mnoge iznenadili, ne samo ovdje u Hannoveru nego i u domovini. Možete li reći nešto o sebi za čitatelje „Žive zajednice“?

Dr. Ljudevit Krmpotić: Izraz iznenadili dobro ste izabrali. Gradu za te i druge knjige sabirao sam – bez pretjerivanja – čitav svoj svjesni dio života, od kojeg sam više od polovice proveo u inozemstvu. Rođen sam 1931. u Pagu, a u inozemstvu sam od 1961. god. (Njemačka, USA, Njemačka). Bez pretjerivanja mogu kazati da sam jedan od onih Hrvata koji su živjeli samo za Hrvatsku i matoševski samo s Hrvatskom u srcu, iako tijelom dugo izvan Hrvatske. I toliki drugi Hrvati, koji su ovako i onako bili prognani iz Hrvatske, pokazali su svojim djelima što su osjećali i radili za Hrvatsku – tek onda kad im je to slobodna i suverena Hrvatska omogućila. Da ni ja nisam prošao golgotu u svojoj 13. – 14. godini, dakle kao dječak, po zatvorima i kaznionicama u kojima sam mučen u Senju, Karlobagu i Gospiću 1945. godine, s prisilnim radom po zimi, snijegu i ledu iste i sljedeće godine, skupljajući „statističke“ podatke po okolnim brdima o tome koliko neka kuća ima seljačkog blaga – i pred maturom opet bio zatvoren, te izbačen pred kraj školske godine iz senjske gimnazije i na tri godine iz svih škola „NRH“, pri čemu je glavnu ulogu odigrala iste godine doseljena „profesorica“ matematike Vukosava Škarić, – možda ne bi ni ja bio tako senzibiliziran na sve što je hrvatsko ili protuhrvatsko. Uostalom, maturu sam položio kao „privatni“ učenik, s izvrsnim uspjehom, zahvaljujući samo poznatom i utjecajnom odvjetniku dr. Josipu

Dobri duh drevnih

Knjige o Hrvatskoj iz prošlih stoljeća, iz dosad neobjavljenih rukopisa i arhiva, u hrvatskom i njemačkom jeziku. „Pisma pape Ivana VIII. hrvatskom vladaru Branimiru i biskupu Teodoziju u Ninu od 7. lipnja 879. godine“ – za svaku hrvatsku obitelj. Pohvale njemačkih povjesnika za knjige: „Izvjestaji o utvrđivanju granica Hrvatskoga Kraljevstva od 16. do 18. stoljeća“; „Antike Architektur in Kroatien“; L. F. Cassas: „Ausstellung der Kupferstiche“; Erzherzog Ludwig Salvator: „Die Yacht entlang der kroatischen Küste“.

Krmpotiću iz Zagreba, a Vukosava je premještena u Vojnu školu Divulje kod Splita. Kao student u Zagrebu objavio sam – ukoliko je to uopće išlo – nekoliko manjih literarnih sastava.

Skupljena povijesna građa, s Hrvatskom kao glavnim ili sporednim sadržajem, čekala je na objavljivanje dugo, predugo, ali nikada u sumnji da će hrvatsko vrijeme doći. Kad sam za to bio spreman, vladanjem nekoliko europskih jezika i materijalno osiguran kao njemački specijalist za kožne bolesti, došla je i hrvatska godina 1991. Tada sam kao nikada ranije prionuo na sređivanje povijesne građe, dobivanje i skupljanje nove, te dopunjivanje rukopisnim izvornicima iz pismohrana Beča, Karlsruhea, Dresdena itd. Tako je nastala knjiga „Izvjestaji...“. Ali kako je pothvat objavljivanja i tiskanja tako skupe knjige, u obliku kojeg sam ja zahtijevao, bio preskup i rizičan za bilo kojeg nakladnika, nije mi preostalo drugo nego i to obaviti sam, ali s vrlo sposobnim suradnicima i prije svega sa suprugom liječnicom, s kojom zajedno putujem kroz život od prve godine studija medicine u Zagrebu. Utemeljili smo dakle malu nakladničku kuću u Hannoveru i u poslovnoj zajednici s tiskarom „Zrinski“ u Čakovcu, ostvarene su u jednoj godini 4 knjige (odnosno 8 ako se uzmu u obzir i njemačke naklade) i jedna izložba od općehrvatskog značaja. Sve su dočekane u Hrvatskoj s najvećim pohvalama i priznanjima. „Izvjestaji...“ su u Njemačkoj, Italiji i Austriji dobili izvanredne ocjene. To naravno ohrabruje i ispunjava život više od bilo kakve medicine. Zbog rada na knjigama morao sam prije nekoliko godina „objesiti medicinu o klin“, kako reče jedan ocjenjivač knjige u „Frankfurter Allgemeine Zeitung“. Prije toga objavio sam desetak medicinskih radova u njemačkim i inozemnim medicinskim časopisima.

Žz: Nije baš čest slučaj da jedan liječnik nađe slobodnog vremena za neka druga zanimanja izvan svoje struke, a posebno ne za ovako ozbiljan posao. Kakvo je zapravo značenje ovih knjiga? Koliko su one važne za hrvatsku historiografiju?

Lj. K.: Na prvi dio pitanja sam već odgovorio. O značenju knjiga? Od 4 knjiga koje su izašle iz tiska sve su ustvari kritički obrađene zbirke izvanredno važnih radova inozemaca o Hrvatskoj (Austrijanaca, Talijana u njihovoj službi, Francuza i Engleza), koji do danas (osim 30-straničnog Roberta Adama) nisu prevedeni na hrvatski, a neki uopće nisu bili objavljeni nego sam ih

U povodu proslave „Nin – najstariji hrvatski kraljevski grad“, od 30. svibnja do 7. lipnja 1998.

Kad su se Hrvati pojavili na obalama Jadrana, oni su već bili produhovljeni arijanizmom (po svećeniku Ariju u Aleksandrije u Egiptu, 260.–336.), a ne samo poganski saveznici bizantijskog cara Heraklija koji su na njegov poziv došli u obranu protiv divljih Avara – straha i trepeta čitave Europe. Zauzvrat im je car po ugovoru legalno prepustio zemlje koje su oslobodili od barbarskih Avara. Hrvati su ih protjerali preko Dunava i Drave, a odatle ih je nastavio tjerati – Karlo Veliki.

Ubrzo potom, kristijanizirani u smislu dogme o Presvetom Trojstvu, lagano su napuštali svoj arijanizam koji je nakon koncila u Konstantinopolu 381. preživljavao samo u njih, Germana (zap. Goti) i Langobarda. Od tog vremena Hrvati su prožeti i sudbinski povezani s univerzalnim kršćanstvom i daljnja četiri stoljeća znače najslavnije ili bolje rečeno jedin

rukopisa

preuzeo iz starih rukopisa kao što je to slučaj s velikom i značajnom zbirkom „Izvištaja...“ (uz velike troškove), koja se bavi opisom u riječi i slici, hrvatskim utvrdama, prilikama i neprilikama 17. i 18. st. Sve knjige obrađuju gradnju iz prošlih stoljeća, od 16. pa nadalje i time donekle ispunjavaju osjetnu prazninu u hrvatskoj prevoditeljskoj i nakladničkoj djelatnosti, kao što je primijećeno u jednoj Prigodnoj riječi u Katalogu Izložbe Cassasovih crteža o primorskoj Hrvatskoj, koja se održava ove godine u 6 gradova od Zagreba, Zadra i Pule do Dubrovnika, Splita i Šibenika, a sljedeće godine i u Hannoveru, u prostorijama Hrvatske katoličke misije u povodu njene 25. obljetnice.

Povijesno i kulturološko značenje tih knjiga za hrvatski narod je od prvorazredne važnosti.

Žz: Čitajući Vaše knjige osjeća se tečnost i čistoća hrvatskog jezika. Nema se dojam da se radi o prijevodu. Stječe se dojam kao da ste sami sve to obišli, provjerili i kao putopisac opisali.

Lj. K.: Ovo Vaše pitanje smatram najdražim priznanjem: kad radim na nekom prijevodu, nastojim *stvarati* i ponovno *stvoriti*, a ne samo prevesti, a pogotovo kad se radi o Hrvatskoj. Jezik je nerazdvojni dio bića nekog naroda i njegovo je osnovno i „osobno“ osiguranje. Bez vlastitog jezika nema naroda, kao što nema ni čovjeka bez vlastitog imena i prezimena, ni života bez vlastite države. Svatko od nas zna koliko su nam ime i jezik tisućljećima jači prekrštavali i anatemičili. I o tome se može čitati u ovim knjigama. Kao što je hrvatski vladar Branimir obranio Hrvatsku i njenu vjeru od Bizantinaca, tako smo se i mi morali predugo braniti od novih Bizantinaca. Branimir je postigao prvo međunarodno priznanje Hrvatske države i državnosti kod pape Ivana VIII. već u devetom stoljeću i od tog vremena ona državno-pravna nikada nije prestala postojati. U tome je smisao starih povelja, u tome je smisao dobrih knjiga pisanih dobrim jezikom, u tome je smisao rječnika hrvatskog jezika i drugih djela koje su prošlih stoljeća pisali i hrvatski katolički svećenici. Katolička crkva nas uopće nikada nije ostavila na cijedilu i pomagala nam je uvijek odhrvati se protiv svih, što se Hrvatske tiče, zloćudnih malih i velikih vladara i strahovladara kao i oholih i sebičnih kraljeva i careva ovoga svijeta.

Žz: Osnovali ste – „Nakladni zavod Hrvatski Zapisnik“ (HZ-Verlag). Očito i s namjerom daljnjeg istraživanja i nakladničkog djelovanja?

Lj. K.: Pogodili ste smisao HZ-a a osim toga rado ćemo objaviti vrijedne i znanstveno utemeljene radove nadarenih autora koji se u svojim djelima bave Hrvatskom u Europi i svijetu.

Žz: Listajući i čitajući ove knjige postalo mi je jasno kako bi ih trebala imati svaka biblioteka i kulturna ustanova. Zato i prije nego sam ih dočitao po jedan primjerak naručio sam za našu biblioteku u Zagrebu i po jedan primjerak za našu misiju. Dapače svaka bi hrvatska obitelj koja voli dobru i vrijednu knjigu trebala imati i ove dvije knjige. Gdje se i kako se knjige mogu dobiti?

Lj. K.: Knjige bez čitatelja su ono što je rukopis u ladici, pa se zbog toga, na ovom Vašem pitanju posebno zahvaljujem. Evo naše adrese u Njemačkoj i Hrvatskoj:

Dr. Louis Krmpotić	Nakladni Zavod
HZ-Verlag	Hrvatski Zapisnik
Georgstr. 36	Tiskara Zrinski
30159 Hannover	40000 Čakovec
Tel. (05 11) 32 91 36	Tel. (0 40) 31 27 88
Fax (05 11) 3 63 29 03	Fax (0 40) 31 48 68

Razgovarao: Roko Mario Marinov OP

BRANIMIR, DUX CROATORUM

Značenje pisama pape Ivana VIII. hrvatskom vladaru Branimiru ninskom biskupu Teodoziju, 7. lipnja 879. godine.

slavno doba njihove povijesti. Više od četiri stoljeća nije trajalo ni karolinško, franačko carstvo. Englezima su u to vrijeme dugo vladali Danci (od god. 865.), a 1066. su za više od stotinu godina pali pod vlast Normana, dakle nekoliko desetljeća prije nego je potpisana Pacta conventa Hrvata s Arpadovićima (god. 1102.), s kojom prestaje slavno doba hrvatske povijesti.

Branimir, Dux Croatorum, znači konačnu povijesnu odluku Hrvatske. O tome govore njemu, njegovom biskupu i njegovom narodu naslovljena pisma Pape Ivana VIII. (872.–882.), koji je i sam morao bježati u izbjeglištvo u zapadnu Franačku da bi konačno bio i ubijen, nakon što je podijelio kraljevsku krunu Karlu II. (25. prosinca 875.), izmijenio poslanike s državom Hrvatskom i u izbjeglištvu ponovno okrunio Ludwiga II. (rujan 878.).

Od po Hrvatsku najznačajnijih papa tog vremena, *Grgur I. Veliki* (590.–604.) je prvi koji Hrvate pismeno spominje u Istri krajem 6. st. Podrijetlom iz Dalmacije (Solin-Salona), *Ivan IV.* (640.–642.) šalje u Hrvatsku svog čuvenog opata Martina kao diplomatskog pregovarača o preuzimanju romanskih zarobljenika, s puno darova i novaca („*multus pecunias*“). *Agathon (Sveti)* javlja sa zadovoljstvom godine 680. caru Konstantinu IV. Pogonatu kako je u punom jeku pokršćavanje Hrvata.

No od svih je najznačajniji 108. po redu *papa Ivan VIII.* Njegova pisma su najranije povijesne povelje međunarodnog priznanja hrvatske Države i hrvatske Crkve, pa ih se u prenešenom smislu može nazvati njihovim krsnim listom. S dopuštanjem Vatikanskog tajnog arhiva ta se pisma objavljuju po prvi put u faksimilu, i to u izvornoj veličini (34×24 cm),

s latinskom transkripcijom i hrvatskim prijevodom. Zato je svečano objavljivanje tih pisama u nakladi „Hrvatskoga zapisnika“ izuzetan kulturno-povijesni i crkveni događaj. Kao što mi kao pojedinci u kući čuvamo Krsni list, Uspomenu ili fotografiju s krštenja, tako bi se u hrvatskim obiteljima, i u domovini i u dijaspori, trebalo čuvati ova pisma pape Ivana VIII. iz daleke 879. godine. Ona su krsni list svih nas, cijelog hrvatskog naroda. Ona su štoviše deklaracija o našem priznanju neovisnim i slobodnim narodom, i to od strane ondašnjega najvišeg duhovnog i političkog autoriteta. Cijena pisama je 20,- DM + MwSt.

Ova pisma, tiskana na pergamentnom papiru, u formatu DIN A3, mogu se naručiti na adresi: HZ-Verlag, Georgstr. 36, 30159 Hannover, tel. 05 11 / 32 91 36, fax. 3 63 29 03.

CURSDORF, THÜRINGEN

Susret – trideset

Jubilarni 30. duhovski *Susret* otvorio je 30. svibnja dipl. ing. Robert Ivišić (Berlin), predsjednik Hrvatskog akademskog saveza. Ranije se HAS zvao jednostavno *Susret*, a pokrenuli su ga (bivši) studenti teologije koji su se prije 30-ak godina nalazili u Njemačkoj. Udruga *Susret* predstavlja 30 godina međusobne komunikacije hrvatskih studenata i akademičara, te njihove komunikacije s Europom. Predsjednik Ivišić je posebice pozdravio predavače i predstavnicu hrvatskoga veleposlanstva dr. Zdenku Weber, kao i sve nazočne. Dr. Weber je nazočnim čestitala Dan državnosti i prenijela pozdrave veleposlanika Jašića i Lukanovića. Domaćin Susreta bila je i ove godine EstA, tj. Europska građanska akademija, u čijem se hotelu održavao i ovaj *Susret*, a sudionicima je plodan rad poželio dr. Leibengut.

Prvo predavanje održao je mr. Mario Grčević iz Mannheima s temom: „Slavističke predodžbe o južnoslavenskom jedinstvu“. On je prikazao povijesni tijek slavističkih zabluda, koje su nastale pod utjecajem prosrpskih slavista, kao što su Dobrovski, Šafarik i drugi. Kasnija znanost stvorila je naime mitsku sliku o V. S. Karadžiću, piscu članka „Srbi svi i svuda“, ali se zapravo radi o tezama i idejama starijih slavističkih zabluda o južnoslavenskom jedinstvu. Takve zablude hranile su velikosrpsku ideologiju, kako u političkom, tako i u znanstvenom smislu, sve do naših dana. Valja to znati te ih argumentirano odbaciti.

Manifest za usporenu komunikaciju

Dr. Željka Čorak, djelatnica Instituta za povijest umjestnosti iz Zagreba, obradila je temu pod naslovom: „Usporene komunikacije na kraju stoljeća“. Nakon kraćeg općeg određivanja i pojašnjavanja pojmova umjetnosti i komunikacije, ona je naše vrijeme nazvala vremenom koje je preskočilo prostor i vrijeme. „Već živimo u apsolutnoj, vječnoj brzini“, istakla je dr. Čorak. No, ne znači to uvijek i najbolja rješenja u komunikaciji, napose s obzirom na kulturno-povijesnu spomeničku i prirodnu baštinu. Stoga se zauzela za usporenu komunikaciju i podržala tzv. „manifest sporosti“. Na primjeru suvremenog razvoja komunikacija u Hrvatskoj vidljivo je

U mjestu Cursdorf (Thüringenu), održan je od 29. svibnja do 1. lipnja 30. jubilarni duhovski *Susret* Hrvatskog akademskog saveza. U tom povodu je udruga *Susret* te njezinom kasnijem prerastanju u Hrvatski akademski savez. V. izlaganje održao gosp. Jura Planinc, a svečani koncert izveli su članovi kvarteta „Coletti“. Tema ovogodišnjeg Susreta: „Hrvatske komunikacije Europom“. Predavači: Mario Grčević (Mannheim), dr. Željka Čorak (Zagreb), prof. Milko Kelemen (Stuttgart). Sudjelovalo 55 studenata i akademičara.

Okrugli stol o hrvatskim komunikacijama s Europom: prof. Milko Kelemen, dr. Željka Čorak, Alen Legović, Marina Solin i mr. Mario Grčević

kako olako shvaćena brzina i neznanje mogu uništiti povijesno-kulturno i prirodno blago prvoga reda. Navela je kao primjer otok Šipan i Hrvatsku Kostajnicu. U razvoju komunikacija i infrastrukture na ta dva mjesta, kao i na mnogim drugim mjestima, uništeni su nepovratno neki spomenici koji su dio hrvatskoga identiteta. Radilo se po načelu: „Sve je postalo cesta i po svemu se može gaziti“. Bez plana i stručnog nadzora neki su onako nađivlje probijali ceste, rušili spomenike i prekrasna zdanja, gradili pristaništa, te time uništavali prirodno i kulturno bogatstvo kojim se nitko u Europi nije mogao pohvaliti. Radi se o zločinima protiv hrvatske kulturne, spomeničke i prirodne baštine. „Na vama je da popravljate ovu Hrvatsku i njezinu sliku. Siromaštvo je u Hrvatskoj očuvalo puno vrijednoga, ali to sada odjednom uništite novopečeni tajkuni. Ne smije se odustati od zaštite i očuvanja hrvatskoga povijesnoga, kulturnoga i prirodnoga blaga, jer je ono dio našeg identiteta“, naglasila je dr. Čorak.

Milko Kelemen, poznati hrvatski skladatelj i pokretač Zagrebačkog muzičkog bijenala (Stuttgart), predstavio se predavanjem o hrvatskoj glazbi u današnjoj Europi, donoseći pritom i kratki prikaz povijesti hrvatske glazbe. U sklopu predavanja prikazan je i televizijski film o Kelemenu i njegovu djelu koji je snimila Hrvatska televizija.

Osvrt na ranije Susrete

Jura Planinc je u svečanoj prigodi obilježavanja *Susreta* iznio neke zanimljivosti iz povijesti prijašnjih susreta. I ovi susreti su čuvali hrvatsku nadu, ustvrdio je Planinc. Susreti su bili plodni i korisni, jer se njima upoznavao ljude sa stanjem u domovini, ali i važnije čimbenike u inozemstvu. Uz nekoliko susreta izdani su i popratni zbornici radova, pjesama i drugih književnih ostvarenja. Prvi *Susret* održan je od 29. 4. do 1. 5. 1970. u Eichstättu. Otada su na susretima kao predavači nastupili brojni teolozi, književnici, političari, ekonomisti, znanstvenici. Navest ćemo samo neke: dr. Vjekoslav Bajsić (1971.), mons. Vladimir Stanković (1971., 1986.), biskup Tomislav Jablanović (1972.), dr. Mile Babić (1973.), dr. Franjo Šanjek (1974.), dr. Rudi Supek (1975.), dr. Smail Balić (1977.), Dubravko Horvatić (1977., 1978., 1981.), Zvonimir Kulundžić (1978.), dr. Mile Bogović (1978.), dr. Emanuel Hoško (1979.), dr. Jozo Džambo (1980. i 1990.), dr. Dalibor Brozović (1981.), dr. Tomislav Šagi Bunić (1982.), Ivan Raos (1982.), dr. Ivan Golub (1983.), dr. Josip Matešić (1983.), dr. Stjepan Babić (1985.), dr. Ratko Perić (1985.), Milivoj Slaviček (1985.), dr. Tomislav Ladan (1987.), dr. Jure Kaštelan (1987.), Fabijan Šovagović (1987.), dr. Predrag Matvejević (1988.), dr. Dušan Bilandžić (1988.), dr.

Franjo Tuđman (1989.), Vlado Gotovac (1989.), dr. Slaven Letica (1990.), Joško Ševo (1990.), dr. Radovan Ivančević, dr. Adalbert Rebić i dr. Ivo Frangeš (svi 1991.), dr. Zdravko Tomac (1994.), dr. Elisabeth von Erdmann-Pandžić (1995.), Boris Maruna, Vlaho Bogišić, dr. Kathrin Boeckh (1997.) ... Bilo je i otkazivanja u zadnji čas, pa i od strane nekih i danas vrlo istaknutih intelektualaca. Jura Planinc je svoj neobični osvrt na 30 godina djelovanja *Susreta* i HAS-a završio riječima: „Sve se izdržalo. Sada sve ostaje na vama. Ostvarit ćete mnogo radom, studijem, savješću i ljubavlju prema domu i rodu“.

Nije problem u svijetu, nego u vlastitoj kući

Na okruglom stolu, održanom u nedjelju popodne, sudjelovali su svi predavači, te gđica Marina Solin (Bruxelles) i kao moderator Alen Legović (Köln, Berlin). Gđica Solin, koja radi u jednom engleskom savjetodavnom poduzeću pri programu PHARE Europske Zajednice, iznijela je konkretno što to EZ traži od zemalja s kojima želi surađivati (Hrvatska još nije u programu PHARE, pa ni kao promatrač, dok su ondje čak Albanija, Slovačka i BiH). Traži se naime poštivanje ljudskih prava, demokracija, tržišno gospodarstvo, harmonizacija zakona... Hrvatska ima slab lobby i neuspješne predstavnike. Željka Čorak je istakla kako Hrvatska nema poteškoća u komunikaciji sa svijetom, nego je njihov izvor unutar same Hrvatske, gdje često o svemu odlučuje stranačka podobnost, a ne stručnost. Ne treba mijenjati svijet,

nego stanje u vlastitoj kući. Milko Kelemen je požalio kako se hrvatski skladatelji nažalost rijetko izvode u inozemstvu, ali da ima pozitivnih pomaka, osobito na području glazbene reprodukcije. Mr. Marko Grčević se zauzeo za uvođenje kroatistike na njemačkim sveučilištima. Hrvatska država bi mogla više učiniti na tom planu. U Njemačkoj ima nekoliko profesora koji zastupaju kroatistiku, ali je to još uvijek nedovoljan broj... Potom se o pojedinim pitanjima i stajalištima razvila živa, pa ponekad i polemična rasprava.

Nedjelja je, kako i priliči, bila ispunjena i dvama značajnim duhovnim događajima. Duhovsku misu predvodio je i propovijedao fra Anto Batinić, a večernji koncert je imao kvartet *Coletti*, u kojem svira i jedna Hrvatica. Na koncu valja kazati da je i ovaj *Susret* potvrdio potrebu ovakvog okupljanja hrvatskih studenata u Njemačkoj. Sadašnji sudionici *Susreta* odnosno članovi HAS-a mogli bi biti jezgra brojne i snažne udruge hrvatskih studenata u ovoj zemlji. Stoga je na zasjedanju uprave i članova HAS-a odlučeno da se pojača informativni rad o HAS-u, i to ponajprije preko interneta, te preko zasebne knjižice u kojoj će se tiskati predavanja sa *Susreta*. Da bi se to ostvarilo potrebni su i sponzori. I to je jedan od najboljih načina hrvatske komunikacije s Europom – preko naših studenata, kojih ima, koji govore više svjetskih jezika, koji su rođeni, odgojeni i odrasli u srcu Europe, koji vole svoju domovinu i žele joj pomoći. Pritom im je dakako potrebna podrška najznačajnijih hrvatskih ustanova u Njemačkoj, ali i određenih ustanova u samoj Hrvatskoj. Svojom ozbiljnošću, pristupom poslu i disciplinom ovi studenti takvu podršku i zaslužuju. tg

U paklu droge

Teško je biti sam. Prestala sam uzimati drogu.

Baš je danas dosadno. Ne mogu više izdržati između ova četiri zida. Poći ću k prijateljici. Možda ona ima dobar prijedlog. Bila sam kod nje. Predložila joj da idemo u disco. Pošle smo. Više nisam sama. Prijateljica i ja. Tu su i drugi. Naše se društvo povećavalo. Sve momci i cure iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine. Starosna dob 17 do 25 godina. Bilo je fino i veselo društvo. Prognanici kao i ja. Dosadno im kod kuće, pa i oni dođoše u disco. Tako smo često odlazili u disco ili kafić. Išli smo u naše i strane kafiće. Bilo nas je stalnih osam. Subota je bila naša. Odlazili smo i kod nekoga u stan. Slušali smo glazbu, pušili, pili votku, tonik, martini, pivo, mineralnu, jeli pizzu, špagete, sendviče, naručivali gotova jela. Netko bi izvadio travu ili hašiš, ili nešto superekskluzivno. Kad se popuši onda si super raspoložen. U početku mi je bilo loše. Onda je bivalo fino. Kasnije se čovjek umisli: ako želiš biti raspoložen, moraš to popušiti. Spavali smo u krevetima. Vrijeme je bilo ograničeno, jer u pola noći morala sam biti kod kuće.

Bolesna od droge

Povraćala sam, bila sam bolesna od droge, a opet sam je uzimala. Sve mi je pucalo u plućima. Činilo mi se kao da tonem. Znala sam uzimati 5 do 6 kava samo da to popusti. Zanimarila sam crkvu. Subotom idem vani, pa nedjeljom nisam nizašto. Sve sam zanemarila. Za šest mjeseci smršavila sam preko 30 kilograma. Teško jedem. Moram uzimati tablete protiv visokog pritiska. Nedavno sam pala u nesvijest nasred ceste. Meni se ruke tresu. Jako sam nervozna. Ne mogu jesti, a prije sam jako voljela pomfrit, ribu, kolače. Voljela sam se lijepo obući i biti dotjerana. Prestala sam uzimati drogu. Nije bilo lako. Dobivala sam krize. Svadala sam se, vikala. To je bilo na trenutke. Nisam više znala s kim bih razgovarala. Više nemam prijatelja. Odlučila sam poći svećeniku. Želim izići iz ove krize. Treba mi sadržaj, smjer i cilj. Bilo bi mi potrebno da sve svoje vrijeme upotrijebim na nešto i da uopće nemam vremena za razmišljanje.

Jozo Župić

Sudionici 30. jubilarnog *Susreta* HAS-a koristili su stanke između predavanja za sunčanje, razonodu i razgovor

PREDSTAVLJAMO: DAGMAR SCHRUF, VLASNICA AGENCIJE ZA LITERARNO POSREDOVANJE

I mladi pisci su dobrodošli

Poželjni su romani, knjige za djecu, stručna literatura i „ženske“ teme

Dagmar Schruf, 33-ogodišnja vlasnica agencije za literarno posredovanje iz Aachena, željela bi na njemačkom govornom području plasirati djela hrvatskih i bosanskohercegovačkih autora. Njena je agencija jedna od malobrojnih u Njemačkoj koja se bavi posredovanjem između autora i izdavačkih kuća, a vjerojatno je jedina koja se orijentirala i na pisce iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

– Uvidjela sam da u Njemačkoj gotovo nikako nema prijevoda suvremenih hrvatskih i bh autora – kaže gospođa Schruf – a s druge strane u Kölnu sam, uz istočnoeuropsku povijest i političke znanosti, završila studij slavistike i diplomirala o temi „Hrvatska proza u trapericama“. Često sam boravila u Hrvatskoj, među inim i šest mjeseci 1996., kao lektorica za njemački na nefilološkim fakultetima Zagrebačkog sveučilišta. Svladala sam hrvatski, upoznala mnogo autora, a agenciju sam otvorila prošle godine, priča Dagmar Schruf. Ona i prevodi s hrvatskog, a trenutno je pod njenim „prevodilačkim perom“ jedan Brešanov roman. Njezin je princip rada, zapravo, sljedeći: uspostavljanje kontakta s autorom, iščitavanje i procjenjivanje rukopisa ili već objavljenog djela. Ukoliko procijeni da bi sadržaj imao „prođu“ na njemačkom govornom području, Dagmar Schruf s autorom potpisuje odgovarajući ugovor i prihvati se prevođenja. Potom prijevod ponudi izdavačkim kućama za objavljivanje. Naravno, proces je dugotrajan, ali i uobičajen u takvoj djelatnosti. Dagmar naglašava da joj nije važno da li je autor već afirmiran, nego kakav je sadržaj njegova djela i da li bi mogao imati odjeka. – Čitatelji – navodi Dagmar – traže prije svega dinamične romane sa suvremenim urbanim temama, „krimiće“, povijesne, zatim ratne ili tipične ženske teme, a u posljednje vrijeme u trendu su sadržaji u kojima se piše o osobnim iskustvima izliječenih od opakih bolesti, duševnim patnjama bolesnika i njihovih bližnjih. Pojačano je zaniman-

Dagmar Schruf, vlasnica agencije za literarno posredovanje u Aachenu

je i za alternativne metode liječenja, a djecu pak privlače priče i bajke pogodne za njihov uzrast. Stoga sam i ja orijentirana na sve takve sadržaje, kao i na stručnu literaturu, a ne, recimo, na poeziju, koja se nažalost vrlo malo čita.

O našim autorima i njihovim knjigama Dagmar Schruf saznaje na sajmovima knjiga, iz „Vijenca“ na kojeg je preplaćena, iz kulturnih rubrika dnevnoga tiska, ili je o tomu obavještavaju poznanici i prijatelji. Naravno, njeguje kontakte i s autorima, a zasad zastupa Antona Šoljana, Ivu Brešana, Pavla Pavličića, Peru Kvesića, Gorana Tribuson, Julijanu Matanović, Almu Lazarovsku, Zlatka Topčića, Seadu Vranić i još neke. Zasad je na procjeni izdavača nekoliko njenih prijedloga rukopisa autora iz Hrvatske i BiH, među ostalim dvije knjige za djecu i jedna o tragediji i patnjama silovanih žena za vrijeme rata u Bosni i Hercegovini. Osim nakladnicima u Njemačkoj, Austriji i Švicarskoj, Dagmar je rukopise ponudila i nekim francuskim izdavačima, budući da prevodi i na francuski.

– No – poručuje – voljela bih znati što i kako pišu hrvatski ili bh autori koji stvaraju ne samo u matičnim zemljama nego i u Njemačkoj ili u drugim zemljama, bez obzira stvaraju li na materinjem ili njemačkom jeziku. Njihova djela bih također rado ponudila izdavačima i sigurna sam da onih koji se bave pisanjem ima i ovdje. Svi koji mi žele poslati svoje rukopise ili se prethodno raspitati o mojem načinu rada, mogu to učiniti na tel. 0241/84272, odnosno na adresu Weststr. 8, 52074 Aachen.

Marijana Koritnik

KÖLN More – izložba hrvatskih

Hrvatska se ovih dana predstavila u Kölnu njemačkoj i međunaordnoj publici možda sa svoje najbolje strane koju nudi – s morske strane. Stoga je naziv izložbe „More“ – što na prvi pogled njemačke publike i onih koji ne razumiju hrvatski jezik prisjeća ponajprije na englesku riječ „more“, što u prijevodu znači „više“. U svakom slučaju izložba je privukla veliku pozornost, ne samo više od 1800 suradnika ove znamenite njemačke radio postaje, već i široke njemačke javnosti.

Na izložbi MORE – suvremena umjetnost iz Hrvatske, prikazani su radovi osmero umjetnica i umjetnika. Glavna tema radova je dakako more, a umjetničke grane su fotografija, video umjetnost, slikarstvo i kiparstvo. Ovakva raznolikost izražajnih sredstava likovnih medija istodobno odražava i različite aspekte doživljaja mora: dojmljivu snagu mora i beskrajnu energiju valova kako to na svojim slikama prikazuje zagrebački slikar Vatroslav Kuliš. Njegov kolega, također slikar iz Zagreba, Zlatan Vrkljan prikazuje more koje miruje i čija snaga proizlazi upravo iz beskrajnog, potpuno nedokučivog mira i snage mora. Njegova su platna, za razliku od Kulišovih, gotovo monokrona i vrlo meditativna. Dubrovačka slikarica Dubravka Losić izložila je dva platna – doživljava otoka Kalamote. I njezine slike zrače energijom mira i ljepote s dubokom modrinom. Da li je znakovitost mirnoga mora ujedno i simbol težnje Hrvata za mirom i pomirenjem više nego slikovitosti, ili je to samo za one koji to zaista znaju pročitati?

Posjetitelj izložbe već izdaleka može uočiti panoramu Dubrovnika – prvu od serije fotografskog opusa Damira Fabijanića. Njegove fotografije Grada prije, za vrijeme i poslije rata, glavna su tema i bitan dokument vremena, ali i samostalna umjetnička djela, jer svojom umjetničkom senzibilnošću nadilaze okvire dokumentarističkog pristupa. Taj dio izložbe realiziran je u suradnji sa Zavodom za obnovu Dubrovnika i kulturnim društvom Sveti Vlaho koje djeluje u Njemačkoj. Josip Trostman, također slikar iz Dubrovnika, bavi se temom Grada. Njegova platna odišu svježinom i prozračnošću Grada na moru.

Na izložbi su prikazani i radovi dvojice hrvatskih umjetnika koji žive i rade u

Suvremene umjetnosti

Deutsche Welle, njemačka radio postaja programima na 38 jezika, među ostalim na hrvatskom jeziku, predstavila je u svojem izložbenom prostoru u Kölnu osam hrvatskih umjetnika iz Hrvatske i Njemačke od 31.3.do 1.5.1998.

Njemačkoj. To su djela kiparice Anite Kontrec iz Kölna i Ive Dekovića, video umjetnika iz Düsseldorfa, koji radi kao profesor na Visokoj školi za dizajn u Aachenu, na odjelu za video umjetnost. Anita Kontrec je izložila jednu od skulptura iz njenog ciklusa „Mediterran“ – trodjelnu skupinu pod nazivom „Na moru“, koja izražava atmosferu vedrine, lakoće i zaigranosti, česti doživljaj ljudi na moru. Ivo Deković je predstavio svoju elektronsku instalaciju „Akvarij“ koja na 12 monitora prikazuje život ispod razine mora.

Koncepciju izložbe imala je Anita Kontrec, a izložba je realizirana u suradnji umjetničkog povjerenstva radio postaje Deutsche Welle, hrvatske redakcije i hrvatskog veleposlanstva u Bonnu.

Alen Legović

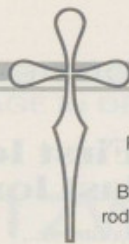
Poziv na povratak u Skopaljsku Gračanicu

Župna crkva u Skopaljskoj Gračanici je obnovljena, kao i župna kuća. Župnik vlč. Jure Gavrančić poziva sve prognane i izbjegle župljane da se vrate u svoju župu i u svoje kuće.

NAŠI POKOJNICI

✠ Stojan Barišić

Pokojni
Stojan
Barišić s
roditeljima

Rodio se 3. listopada 1980. u Galečiću kod Šuice – kao četvrto dijete, od njih petero, u obitelji Frane i Božane rođ. Mioč. Tu je proveo prve godine svoga djetinjstva. A onda, kao i mnogi drugi, gonjen vihorom nadolazećeg rata, s majkom, braćom i sestrama uputio se k ocu u Njemačku, u Augsburg.

Kršćanski odgojen, nije ostao nezamijećen niti u novoj sredini. Odmah se uključio u sve misijske aktivnosti i ostao uvijek pouzdan suradnik. Bio je i ministrant i član pjevačkog zbora. Uvijek je unosio osvježanje i među ministrante i među vjeroučenike. Zračio je vedrinom i toplinom.

Ali iznenada u studenome 1996. morao je poći na liječničke pretrage, a malo zatim i u bolnicu. Prognoze nisu bile dobre, i one su se, nažalost, i obistinile. Teška bolest. Kroz svo vrijeme on se borio sa svojom bolešću, jer je istinski želio živjeti. Ipak, nikada nije očajavao, pa niti previše protestirao. Sjećam se trenutaka koji su za njega bili istinski teški i kada bih ga pitao:

„Stojko, (tako smo ga uglavnom zvali) kako si danas?“ Odgovor je redovito glasio: „Dobro je, iako bi moglo biti i bolje!“

Zastao bih često pomalo zbunjen što ću ga upitati, ali on je uvijek imao riječ da me potakne i da mi pomogne izaći iz te zbunjenosti. Zračio je sigurnošću i ozbiljnošću, uvijek zabrinut za druge, njegove drage, što će s njima biti i kako će oni izdržati sve to. Posebno mu je na srcu bio mlađi brat Ivan. Tako je često znao govoriti svojoj mami, koja je bdjela uz njega u njegovoj bolesti: „Pođi kući i pobrini se za Ivana, jer tko će mu dati jesti i opremiti ga u školu!“

Stanje se stalno pogoršavalo dok nije uistinu postalo neizdrživo. Tada su pritekli u pomoć iz St. Vinzenz Hospiza u Hochzolu gdje je bio smješten zadnjih dana svoga ovozemaljskog života okružen velikom pažnjom i ljubavlju sveg osoblja. (Od srca im hvala!).

Iscrpljen bolešću blago je u Gospodinu preminuo, opremljen svetim sakramentima, u subotu 9. svibnja 1998. u osamnaestoj godini života, okružen svojim najbližima.

Misa zadušnica služena je u misijskoj kapelici 11. svibnja 1998. u 18,30 sati. Okupio se veliki broj vjernika, osobito mladih – njegovih prijatelja i poznanika. Željeli su mu reći posljednji zbogom i neka mu Gospodin udijeli mjesto među svojim izabranicima, jer ga je, uvjereni

smo, zaslužio svojim životom kao i spremnim trpljenjem i umiranjem.

Uz oproštajne riječi izgovorene na misi zadušnici sva su lica bila orošena suzama, duboko žalosna ali i ponosna. Zar i danas jedan mladi čovjek zna i može tako junački i tako kršćanski umirati? Uvjerili smo se da može!

Nekoliko riječi iz oproštaja:

Naš Stojko, iako u cvijetu svoje mladosti (ili bolje dječastva) puno ozbiljnije je promatrao i život i smrt. Želio je živjeti, istinski želio, ali je bio spreman i umrijeti. Svaki susret s njim bio je novo obogaćenje i za mene kao svećenika. Učio sam od njega kako se strpljivo može podnositi bol i križ. I pored vlastite želje za životom prihvatio je Božju volju i umiranje vođen Kristovim riječima upućenim Marti: „Ja sam uskrusnuće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će...“ (Iv 11,25-26).

Ljudski gledano nemoguće nam je shvatiti pa i prihvatiti puno toga u našem životu. Posebno kada se radi o trpljenju pravedna i umiranju mlada čovjeka. Samo u vjeri pronalazimo odgovor po riječi sv. Pavla: „Za mene je živjeti Krist, a umrijeti dobitak“ (Fil 1,21).

Tolstoj piše ovako: „Kad si došao na ovaj svijet, ti si sam plakao, a svi su se oko tebe radovali. Živi tako, da – kad budeš ostavljao ovaj svijet – svi plaču, a ti se veseliš“.

Onaj tko je barem malo poznao našega Stojku složit će se sa mnom da se ovo obistinilo u njegovom kratkom ovozemaljskom životu. Dragi naš Stojko! Ostala je praznina iza tebe najprije u tvojoj obitelji a onda i u našoj misijskoj zajednici. Bili smo nemoćni bilo što učiniti, jer te je Gospodin želio za sebe. Žalosni smo ali i ponosni na te.

Pokopan je u domovini u rodnoj Šuici, na groblju u Galečiću „Gorka trišnja“ u srijedu 13.05.1998. Neka nam njegov život, osobito njegova smrt budu poticaj da i sami učimo... Iskrena sućut roditeljima, sestrama, braći i svoj rodbini. Počivao u miru Božjem. Fra Ivan Prusina, Augsburg

Katolički stećak u Vinišću

Klanjao se
Mihovio Grahovčić
velikom svitlu
o kojem zborijahu
ujaci s Brda.

Na stolnom mistu
u Sutisci
Bogu se moljaše,
a na dvoru pod Bobovcem
dobru knjigu pisaše.

I cilog svog vika
početno hodaše zemljom,
siteći se virom
prave rimske Ckve.

Kad usnu,
po Božjem redu,
Mihovil Grahovčić,
položio mu tilo
na greblju u Vinišću,
a višti dijak,
dliotom mu isklesa slovo.

U vrmenu
kad šaptom padahu
kraljevstva i zvijezde,
virni se naginjahu
na pravednikov grob
i glasno čitahu:

Ne šteti putniče
vrime za molitvu!

Daj ti Bože duši
da budeš spašen.

Daj mi Bože duši
da budem spašen.

Božo Raič

Blagoslov

Kada je Sveti Otac
došao u moju zemlju
Bog je sišao na cvjetna polja
i livade
i zamirisao zrakom
Mir se ugnijezdio
u stoljetne šume
i u srcima se našim izlegao
Ljubav Božja je strujala
i zapuhnuła svakoga
Iz naših očiju sjala je ljubav
i sreću bližnjemu
nuđasmo na dlanu

Vesna Konta

(Iz zbirke: „Istina na tragu sunca“)

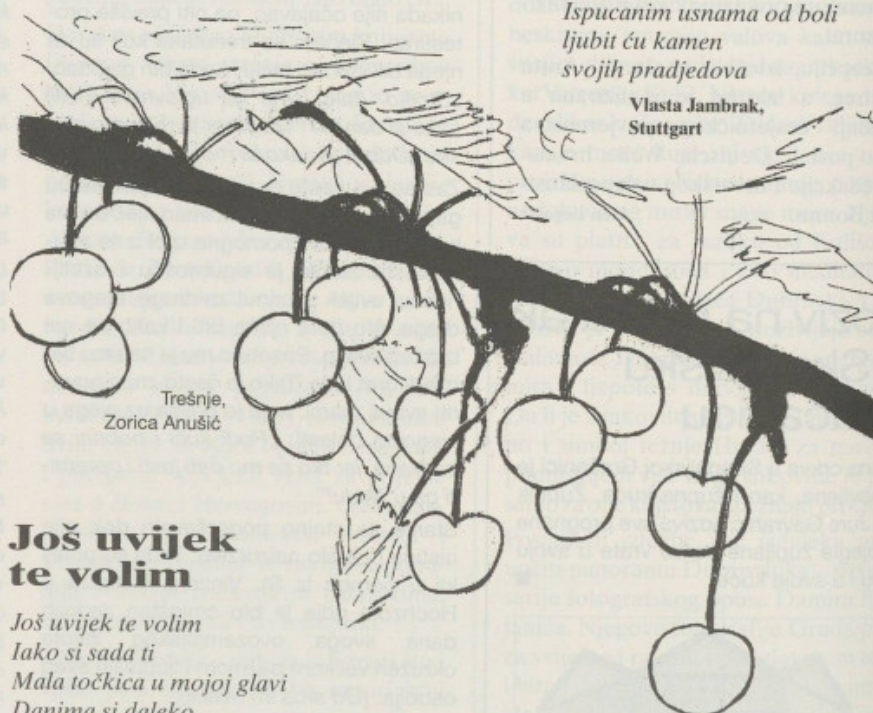
First love, last love

Sjećam se...
Pojavila se nenadano
Kratko ošišana,
Plaha vjeverica
S crnim rubinima umjesto očiju
A mi, mi smo bili gomila
Poludječaka, polumladića
I jedan pjesnik
Koji to još nije ni znao
Nudili su joj umjetno cvijeće
Mlada, divlja srca
Odlične dačke ocjene
A ja, ja sam joj dao ružu
A sada joj dajem pjesmu
kratku, na spomen
Ne volim nikome
Ništa dugovati
Pogotovo onima koje sam volio
Hvala ti Š.
Ti si bila moj korak,
Korak k Dreamlandu
Dugačak, težak i prvi... Zdenko Čolić

Molitva u slavonsko jutro

Samoća
pustoš
srce ranjeno
u boli i tuži
Zar samoća tako boli?
Zarobljene riječi
u borovima
Utihnula pjesma
u prstima hladnoća
U bolnoj bjelini
lepršaju ptice crnih krila
One ne znaju
za bol i nemoć
Sklopila sam ruke
tražeći utjehu
tražeći mir i nadu
Molitva u dugim noćima
nosi me u slavonska jutra
kupaću se u rosi
Ponijela me u
talasanje žita
u njedrima prigrlit ću makove
Ispucanim usnama od boli
ljubit ću kamen
svojih pradjedova

Vlasta Jambak,
Stuttgart

Trešnje,
Zorica Anušić

Još uvijek te volim

Još uvijek te volim
Iako si sada ti
Mala točkica u mojoj glavi
Danima si daleko
Onda se pojaviš
Brza kao misao
Uzdah
Bol u grudima
I opet nestaneš
Daleko u dubinama
Do nove stanice
Misli mislim bolne

Zdenko Čolić

(Iz zbirke: „Svjedočanstvo jednog buđenja“)

Snene vjeđe

umivene čistotom jutarnje rose
čeznutljivo žedaju
za izvorom života
nježno upisanim
u novom rađanju sunca,
u igri blagih zraka svjetlosti,
cvrkutavom pjevu ptica,
u mojoj snenoj čežnji
za buđenjem
u vječnoj zori svjetlosti.

Dolores
Grmača

*Brief des
Delegaten*

Der Papst zum zweiten Mal in Kroatien: Seligsprechung des Kardinals Alojzije Stepinac

Sehr verehrte Leserinnen und Leser der Lebendigen Gemeinde,

in dieser Ausgabe können Sie in deutscher und in kroatischer Sprache einige meiner Vorschläge für eine neue Konzeption der Seelsorge für die Gemeinden der Katholiken anderer Muttersprachen in Deutschland nachlesen. Diese Vorschläge habe ich der Arbeitsgruppe, die an dieser neuen Konzeption arbeitet, unterbreitet. Auch Sie, die Sie an der Pastoralarbeit in den kroatischen katholischen Gemeinden interessiert sind, möchte ich dazu einladen, selbst darüber nachzudenken, auf welche Weise die pastorale Arbeit in den kroatischen Gemeinden verbessert werden kann und die Zusammenarbeit mit der Ortskirche – in der gemeinsamen Verantwortung zum Wachstum des Glaubens – gefördert werden kann.

In der letzten Zeit war ich als Delegat in den folgenden kroatischen katholischen Missionen: Darmstadt, Wetzlar, Augsburg und Duisburg, wo ich die Eucharistie gefeiert und gepredigt habe. Für mich als Delegat sind diese Besuche immer wieder eine große Freude und Herausforderung für die weitere Arbeit mit und für unsere kroatischen katholischen Gemeinden. Außer den genannten Gemeinden habe ich an Wallfahrten in Birnau am Bodensee, Neviges und Zwiefalten teilgenommen. Tausende kroatischer Katholiken haben an diesen Wallfahrtsorten auf besondere Art und Weise ihre Frömmigkeit gegenüber der Mutter Gottes bezeugt.

Ich möchte Sie auch über unsere Pläne für die zweite Jahreshälfte informieren: Für die Priester und Diako-

ne finden die **jährlichen Exerzitien vom 28.9.–1.10. in Vierzehnheiligen** statt. Die Tagung für die **Weiterbildung der Patorialmitarbeiter/-mitarbeiterinnen** ist vom **23.–26.11. in Dieburg**. Desweiteren sind **Treffen**

schen Märtyrer des kommunistischen Regimes, Kardinal Alojzije Stepinac, seligsprechen wird. Im Rahmen der Feierlichkeiten der 1700. Jubiläumsfeier der Stadt Split kommt der Heilige Vater am 4.10. auch nach Split. Der **Besuch des Papstes in Marija Bistrica** und die **Seligsprechung des**

Den Delegaten Josip Klarić empfing in der Botschaft von Bosnien und Herzegowina der neue Botschafter Anton Balković

der kirchlichen Gesangschöre (Chöre der Kinder, Jugendlichen und Erwachsenen) **in der Adventszeit** vorgesehen.

In der zweiten Jahreshälfte steht außerdem ein weiteres wichtiges Ereignis bevor. **Vom 2.10.–4.10. besucht Papst Johannes Paul II. zum zweiten Mal Kroatien.** Der Höhepunkt dieses Besuches findet im Nationalwallfahrtsort Marija Bistrica statt, wo der Heilige Vater während der feierlichen Eucharistie den kroati-

Kardinals Alojzije Stepinac sowie der **Besuch der Stadt Split** sind ein historisches Ereignis für die Kirche in Kroatien und für das kroatische Volk.

So, liebe Leserinnen und Leser der *Lebendigen Gemeinde*, daß waren einige Kurzmeldungen aus der kroatischen Delegatur.

Ich grüße Sie und wünsche Ihnen alles Gute bis zur nächsten Ausgabe der *Lebendigen Gemeinde*.

P. Josip Klarić, Delegat

FRANKFURT

Einige Vorschläge für eine neue Konzeption der Seelsorge für Katholiken anderer Muttersprachen

1. Die Kirche ist ein Sakrament, ein Zeichen der göttlichen Anwesenheit in der Welt, und sie ist somit berufen ein Ort der Gemeinschaft verschiedener Menschen, Nationen, Kulturen, Zivilisationen... zu sein.

Einige Ortskirchen, wie hier die deutsche Ortskirche, stellen durch die Anwesenheit von Katholiken anderer Muttersprachen ebenfalls diesen Charakter der Kirche dar.

2. Die Ortskirche dürfte sich nicht vor Katholiken anderer Nationen, Sprachen oder Kulturen verschließen oder die Gemeinden anderer Muttersprachen assimilieren.
3. Die katholischen Gemeinden anderer Muttersprachen dürften sich weder in Ghettos einschließen noch parallele Gemeinden zu der Ortsgemeinde bilden.
4. Katholische Gemeinden anderer Muttersprachen und deutsche katholische Gemeinden sollten sich untereinander kennen, anerkennen und in offener und kooperativer Pastoral, unter Berücksichtigung der Unterschiede (Sprache, Kultur, Mentalität, Tradition) miteinander arbeiten.
5. Jede Gemeinde anderer Muttersprache hat aufgrund ihrer Sprache, Kultur, Tradition, Bräuche und Mentalität das Recht auf Eigenständigkeit gemäß den Kirchendokumenten (Exsul Familia, Pastoralis migratorum, II. Vatikanisches Konzil).
6. Eine eventuelle Abschaffung katholischer Gemeinden anderer Muttersprachen (mancherorts geschieht das schon) von Seiten der DBK oder einzelner Bistümer oder die Sorglosigkeit der Heimatdiözesen, die nicht mehr bereit sind ihre Priester in die Gemeinden zu senden, aus denen diese Katholiken kommen, wäre schädlich (gefährlich) für das religiöse Leben der Katholiken anderer Muttersprachen. In diesem Fall wären sie auch für die Ortskirche verloren und ein Verlust. Auch

wenn sie gewissermaßen in diese Gesellschaft integriert sind, so sind sie es leider nicht in die Ortskirche.

7. Danach streben was uns vereint. Eine gemeinsame Arbeit zwischen den Ortsgemeinden und den Gemeinden anderer Muttersprachen fördern, auf der Basis einer gesunden Integration und Vermeidung jeder Assimilation oder Ghettoisierung: häufigere gemeinsame Gottesdienste, häufigere gemeinsame Pfarrgemeinderatssitzungen und andere Feiern oder Aktivitäten, sind eine Bereicherung in der Interkulturalität.
8. Einführung von Kursen wo die Priester und Pastoralmitarbeiter/-mitarbeiterinnen die Sprache, Kultur, Mentalität, Pastoral und die Theologie der Ortskirche kennenlernen können, um so konkret mit einer deutschen Gemeinde zusammen zu arbeiten oder wenn notwendig in der Pastoralarbeit auszuhelfen und umgekehrt.
9. Jeder ausländische Priester, Pastoralmitarbeiter/in sollte in einer Gemeinde anderer Muttersprache für eine bestimmte Zeit arbeiten, abhängig von pastoralen Bedürfnissen der entsprechenden Gemeinde.
10. Die Bischofskonferenzen anderer Muttersprachen sollten im Einvernehmen mit der DBK die Voraussetzungen bestimmen (Spracherwerb, Kennenlernen von Kultur, Mentalität usw.) die für einen Priester notwendig sind, bevor er in eine Gemeinde einer anderen Muttersprache angestellt wird.
11. Die DBK sollte die Bischofskonferenzen der Ortskirchen, aus denen die katholischen Priester und Pastoralmitarbeiter/-mitarbeiterinnen anderer Muttersprachen kommen, über eine eventuelle neue Pastoral-konzeption für die Gemeinden anderer Muttersprachen informieren.

Frankfurt a. M., 13. 5. 1998

P. Josip Klarić, kroatischer Delegat

Die toten

Auf dem Friedhof von Vukovar stehen 26 Särge in Reih und Glied. Alle bedeckt die kroatische Fahne mit dem Schachbrettwappen. Soldaten erweisen den Toten die letzte Ehre, Geistliche sprechen Gebete, Politiker und ein hoher Offizier halten Reden, die von Pflichterfüllung und Opferbereitschaft, aber auch von Vergeltung handeln.

Dieses Massenbegräbnis fand am 2. Mai 1998 in Vukovar statt, am Ort eines Genozid-Verbrechens an Kroaten im serbischen Angriffskrieg von 1991. Die Toten, aus der Anonymität eines Massengrabs zurückgeholt und identifiziert, gehörten zu den 270 Patienten des Vukovarer Krankenhauses, die, zusammen mit 600 weiteren Einwohnern und Verteidigern der ostkroatischen Stadt, von den Eroberern bestialisch umgebracht und verscharrt worden waren. Woche für Woche finden nun solche Beisetzungen statt. Die westliche politische Klasse nimmt das nicht zur Kenntnis, es würde ihre Politik der Gleichsetzung von Tätern und Opfern stören.

Im Kriegsjahr 1991 legte die Jugoslawische Volksarmee zusammen mit serbischen Freischärlern Vukovar in Schutt und Asche, „säuberte“ ein Drittel Kroaten durch Völkermord und Vertreibung von Nichtserben. Im Westen wurde währenddessen eine gespenstische Diskussion darüber geführt, ob man Slowenien und Kroatien anerkennen solle.

Vor allem Frankreich und England verhinderten die rechtzeitige Anerkennung. Den Überfallenen wurde ein Waffenembargo auferlegt, das sie noch hilfloser der hochgerüsteten Jugoslawischen Volksarmee aussetzte.

Unruhestifter von Vukovar

Auch die bosnische Katastrophe geht darauf zurück: Wäre Vukovar verhindert worden, hätte Srebrenica nicht stattgefunden. Die im Alleingang vollzogene Anerkennung Sloweniens und Kroatiens durch Deutschland im Dezember 1991 war moralisch wie politisch die richtige Antwort auf die serbische Aggression, ebenso wie die spätere militärische Unterstützung der Kroaten und muslimischen Bosniaken durch die Vereinigten Staaten. Wäre sie nur früher gekommen. Am 15. Januar dieses Jahres ist das kroatische Donaugebiet friedlich wieder in den kroatischen Staat eingegliedert worden.

In der Ortschaft Lovas, nahe bei Vukovar, fanden die zurückkehrenden Kroaten eine während der serbischen Besatzung neuerrichtete serbische Kathedrale im neubyzantinischen Stil vor, viel zu groß für die 130 Serben, die 1991 in Lovas lebten; vier Wohnhäuser mußten dafür weichen. Es ist ein als Gotteshaus getarntes Siegesmal. Die katholische Kirche wurde bis auf die Fundamente geschleift, alle kroatischen Häuser sind ausgeplündert. Der Bürgermeister von Lovas, der bei der Verteidigung Vukovars Vater, Bruder und Onkel verloren hat, läßt nicht zu, daß jemand die serbische Kirche zur Vergeltung antastet. Aber auch ihm ist die Politik der internationalen Staatengemeinschaft unbegreiflich. Gradmesser für deren Erfolg ist allem Anschein nach, ob in den rückgegliederten Städten und Dörfern die serbische Bevölkerungsgruppe ihre Ansprüche so weit erfüllt findet, daß sie bleiben möchte. So wurde das Begräb-

nis in Vukovar auf inoffizieller Empfehlung internationaler Beobachter kurzfristig anberaumt und nur in engem Umkreis, überwiegend durch Mundpropaganda, bekanntgemacht, offenbar wegen einer Besorgnis, an zu vielen Trauernden könnten sich die serbischen Einwohner stoßen. So werden die Opfer des Massakers selbst zu potentiellen Unruhestiftern, deren Beerdigung möglichst unauffällig vonstatten gehen soll, auf daß

das serbische und das westliche Gewissen nicht übermäßig belastet werde.

Allen Flüchtlingen muß die Rückkehr ermöglicht werden, doch dem Opfer gebührt Vorrang vor dem Täter. Die Kroaten verstehen nicht, warum der Westen sich darauf versteift, Opfer und Täter gleich zu behandeln.

Klaus Peter Willsch (Der Autor ist Bürgermeister der Gemeinde Schlangenbad im Taunus)
(„Frankfurter Allgemeine Zeitung“, 22. 5. 1998)

ZEITGEIST Sommer, Sonne, Sonntag

Die Sonne als Quelle des Lichts und der Wärme ist bei den meisten Völkern eines der höchsten Symbole des Lebens. Sie ist unsterblich, da sie sich jeden Morgen aufs Neue erhebt und jeden Abend ins Totenreich absinkt.

Der **Sommer** steht vor der Tür und gleichsam auch der lang ersehnte Sommerurlaub. Viele nutzen die wohlverdiente Pause, um allein oder mit der Familie in den Urlaub zu fahren, die Sonne zu genießen und neue Kraft zu tanken. Der Sommer mit seinen heiteren und warmen Tagen bietet Zeit zur Erholung und zur Regeneration.

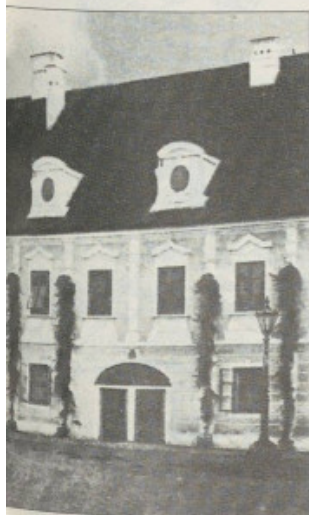
Wer die Sonne sucht und dabei nicht erst auf den Sommer warten will, der kann sich heutzutage diesen Wunsch erfüllen und für teures Geld eine Reise in die Gegenden südlich des Äquators buchen oder er kann, und das ist um einiges billiger, einfach in das nächste Solarium um die Ecke gehen und seinem Körper die gewünschte Sonnenbräune verleihen.

Den einzigartigen Wert der **Sonne** wußten bereits viele frühere Hochkulturen zu schätzen, die die Sonne zur Gottheit erhoben oder in ihr die Offenbarung der Gottheit sahen. Tatsächlich ist die Sonne als Quelle des Lichts und der Wärme bei den meisten Völkern eines der höchsten Symbole des Lebens überhaupt. Sie ist unsterblich, da sie sich jeden Morgen aufs Neue erhebt und jeden Abend ins Totenreich absinkt. So ist beispielsweise die aufgehende Sonne nationales Symbol Japans, aber nicht nur Symbol sondern auch Name (Nippon bzw. Nihon) selbst. Die Sonne ist der Mittelpunkt des Himmels, ebenso wie das Herz Mittelpunkt des menschlichen Körpers ist. Die Strahlen,

die von ihr ausgehen, sind himmlische – oder geistige – Einwirkungen, die die Erde empfängt. Sie lassen die Dinge erkennbar werden, daher wird die Sonne auch mit Gerechtigkeit verbunden. Im Christentum wird Christus mit der Sonne verglichen und „Sonne der Gerechtigkeit“ genannt. Christus erscheint dem Menschen als geistige Sonne oder als das Herz der Welt.

In einigen Sprachen ist der Sonne sogar ein Wochentag gewidmet. Der **Sonntag**, der ursprünglich der Tag des Sonnengottes war, wurde im Christentum umgedeutet, wurde zum Tag des Auferstandenen, der „neuen Sonne“, dem Herrn über Leben und Tod. In dieser engen Verknüpfung mit der Sonne wird der Sonntag zum Symbol des Lebens, der Gesundheit, der Regeneration. Am Sonntag ruht die Arbeit, wir feiern Dankesgottesdienste, erfreuen uns des Lebens.

Wer in diesem Sommer gen Süden fahren will, um das Leben und die Sonne in vollen Zügen zu genießen, der sollte dabei jedoch acht geben: Zuviel Sonne, zuviel Helle, zuviel Hitze verträgt – bei äußerlicher Anwendung – niemand gut und bei übermäßigem Sonnengenuß können gesundheitliche Schäden die Folge sein. Doch ein wenig mehr Sonne im Herzen können wir, wie ich glaube, – auch aus medizinischer Sicht – alle gut vertragen. Einen sonnigen und erholsamen Urlaub! **Antonija Tomljanović**

VUKOVAR –
Graf
Elitz'sches
Schloß

NEUE BÜCHER

Bücher über Kroatien

Dr. Louis Krmpotić – HZ Verlag. Publikationsverzeichnis.
HZ-Verlag, Georgstraße 36, 30159 Hannover

- *Relationen über Fortifikation der Südgrenzen des Habsburgerreiches vom 16.–18. Jh.*, ISBN 3-00-001336-9

Einzigartige Edition bislang unveröffentlichter Berichte aus dem 16. bis 18. Jh. über Habsburgische Festungsbauten, mit farbig reproduzierten Abrissen und Zeichnungen im Großformat. Die im Buch edierten Manuskripte der Ingenieure Martin Stier, Giovanni Pieroni und anderer fünf Berichterstatte geben den Blick frei auf den ursprünglichen Zustand heute meist nur noch als Ruinen erhaltener Befestigungsanlagen. Vom Herausgeber zusammengetragene Einführungen in Werke und Biographien der Berichterstatte sowie Transkriptionen runden die Edition ab. Die darin reproduzierten farbigen Abrisse und Zeichnungen sind im hochwertigen Color-Druckverfahren erstellt – eine bibliophile Kostbarkeit.

424 Doppelseiten, 316 Abb., darunter 211 in Farbe. Format 49×32 cm, Lw., DM 495,-

- *Antike Architektur in Kroatien*, ISBN 3-9806178-0-7

Diese Sammlung von Originaltexten umfaßt Beschreibungen der antiken Architektur Kroatiens aus der Sicht französischer und englischer Architekten und Wissenschaftler in Reiseberichten des 17. bis 19. Jahrhunderts. Dr. med. Jakob Spon fertigte seine Berichte über die antiken Denkmäler Kroatiens (und anderer Länder) im Jahre 1679 im Auftrage Colberts, des Premierministers König Ludwig XIV. an und widmete sie dessen Beichtvater Pere La Chaise.

Robert Adam verfaßte sein monumentales Werk über den Diocletianspalast im Jahr 1764 im Auftrag Lord Bute's und des englischen Königs aus dem Hause Hannover, Georgs III.

Der französische Architekt Louis Francois Cassas hat seine ausgedehnte,

berühmte Studie, die 1802 mit einmaligen Kupferstichen versehen im Druck erschien, im Auftrag Josephs II. bzw. Napoleons I. angefertigt.

Ca. 300 Seiten mit 182 Abbildungen. Format 30×42,5 cm, Lw., DM 220,-

- *L. F. Cassas – Ausstellung der Kupferstiche*, ISBN 3-9806178-2-3

Katalog zu einer Ausstellung der Original-Kupferstiche des L. F. Cassas, die anlässlich der Neuerscheinung des Buches „Antike Architektur in Kroatien“ 1998 und 1999 in kroatischen Städten sowie in Hannover gezeigt wird. Enthalten sind neben den Abbildungen und Beschreibungen die Geleitworte namhafter kroatischer Archäologen und Historiker.

ca. 90 Seiten mit 41 Abbildungen. Format 14,5×21 cm, Gb., DM 30,-

- *Erzherzog Ludwig Salvator – Mit der Yacht entlang der kroatischen Küste*, ISBN 3-9806178-1-5

Zwischen 1870 und 1910 hat Erzherzog Ludwig Salvator in 7 Büchern das maritime Kroatien in Wort und Bild beschrieben. Die Berichte sind zunächst nur in kleinen Auflagen gedruckt worden und waren ursprünglich nicht zur Verbreitung über den Buchhandel vorgesehen, sondern exklusiv an die Herrscherhäuser und deren unmittelbares Umfeld verteilt worden. In den Büchern Salvators ist die Bedeutung und die Schönheit der kroatischen Adriaküste beschrieben, einschließlich ihrer Flora, ihren Bewohnern und deren Trachten, sowie der Städte und ihrer Geschichte. Doch gerade in den historisch-politischen Beschreibungen Salvators sind Fehlinterpretationen enthalten, die nicht auf Nachlässigkeit beruhen ... ca. 300 Seiten mit 227 Abb., davon 79 in Farbe. Format 17×24 cm, Lw., DM 120,- ■

Kroatischer Exodus

*Wir sind fortgegangen!
Die Gründe? Ob sie noch
irgend jemanden beschäftigen?*

*Bestimmt hat es sie gegeben –
teils wichtige, teils nichtige:
vom nackten Elend
bis zum freien Entscheid;
jedoch auf die Rückkehr
haben wir alle geschworen!*

*Vaterland,
spürst du nicht den Schmerz der Wunde,
daß unser Ausflug
zum Exodus wurde?*

*Weißt du nicht, wie der leidet
der umsonst liebt
für den die Heimkehr
den Sinn verliert?*

*Wir sind geblieben!
Ohne Absicht, ohne zu wollen
gerade als wir glaubten
die Rückkehr vorbereiten zu sollen.*

*Weil du, ersehntes Land
dafür nichts konntest
weil du, lieber Vogel*
lahme Flügel hattest!*

Marijan Karabin, Schaffhausen, Schweiz
Schaffhausen, Dezember 1988

* Allusion auf die vogelähnliche Landesform Kroatiens.

AACHEN Što, kada djeca odrastu?

Sudionici obiteljskog seminara u Wildenburgu

U organizaciji Caritasverbanda i Biskupske akademije iz Aachena, a pod vodstvom socijalne radnice Barbare Kirinčić održan je od 24.4. do 26.4.98. seminar o temi „Što, kada djeca odrastu?“ Referenti su bili dipl. psiholozi Ruža i dr. Ivan Grbešić iz Mannheima.

Sama tema seminara mogla bi se ukratko ovako sažeti: Mnoga djeca prve generacije Hrvata u Njemačkoj su završila školu, zanat ili studije, te postala samostalna. Većina je napustila obiteljski dom, a neki su zasnovali vlastiti brak. Ta činjenica da roditelji ostaju sami, koja se ovdje u tuđini puno teže doživljava, djeluje bolno, te se postavlja pitanje kako tu situaciju prebroditi i kako pronaći nove sadržaje među partnerima da se popuni praznina nastala odlaskom djece.

Ista tema obrađivana je i na prošlom seminaru u Steckenbornu (Caritasova

kuća) od 7.–9.11.97., gdje se pokazalo koliko je tema složena i aktualna, pa se zaključilo da se o njoj još jednom raspravlja uz pomoć stručnih osoba.

Dakle, psiholozi Ruža i Ivan Grbešić razrađivali su temu nenametljivo i s puno sluha za probleme sudionika, tako da se seminar pretvorio u dijalog u kojem su se iznosili problemi i prijedlozi na što su psiholozi davali svoje sugestije i prijedloge. Vješto su usmjeravali tijekom diskusije da bi se bračni parovi orijentirali jedan na drugoga te pronašli obostrano nove kvalitete i time obogatili svoj daljnji zajednički život bez djece.

Uz više kratkih predavanja rad je bio obogaćen vježbama opuštanja, te radom u grupama. Posebno zanimljivo je bilo prezentiranje mišljenja stručnjaka o tajni sretnih brakova. Rezultati istraživanja su sažeti u devet točaka, dakle

U Wildenburgu održan seminar za bračne parove, a s temom: „Što, kad djeca odrastu?“ Kako nadvladati bolni odlazak djece iz obiteljskoga gnijezda?

brak je uspješan ako je bračni par uspio: uspostaviti ravnotežu između MI (bračni par) i JA; sačuvati ono bitno iz prvih dana braka; zaboraviti na prošlost; stvarati kompromise; ne zapuštati partnerstvo nakon dolaska djece; nadvladati krize (koje prate svaki brak); naći prostora i vremena za razgovor; spojiti ljubav i seksualni život u jedno; davati jedan drugome osjećaj sigurnosti.

Zanimljivo je bilo i mišljenje John-a Gray-a koji kaže da je za ženu najvažnije da ju se sasluša, ona neguje i hrani svoju dušu kroz razgovor, a žena treba znati da je za muža važno da mu se oda priznanje za ono što je napravio.

Moram napomenuti da je kroz 20 godina stasala grupa bračnih parova koja je redovito na ovakvim susretima i čini jezgru oko koje se svaki puta okupljaju i novi parovi. Ta jezgra zna timski raditi, rado prihvaća nove parove te time olakšava i rad roditeljima.

Opća ocjena je da je seminar uspio jer su se kroz rad iskristalizirali novi vidici i otvorile nove mogućnosti, koje daju nadu u novi, sadržajniji i bogatiji život u budućnosti, iako se pojavila velika praznina i nedostatak odlaskom djece iz obiteljskog gnijezda. To gnijezdo ipak može i mora i dalje zadržati svoju toplinu.

Jakov Dujmić

SULZBACH

Priznanje i zahvala majkama

Proslava Majčina dana za područje Hoch- i Maintaunusa održana je 10. svibnja. 1998. u velikoj sportskoj dvorani Eichwaldhalle u Sulzbachu. Nastupili su djeca i učenici s recitacijama, koje su pripremili nastavnica Božica Červinka i fra Stanko Dotur. Osim toga nastupila je ritmička sekcija gde Šagolj, te folklorna skupina „Filip Grabovac“ iz HKM Mainz, kao i tamburaška skupina „Zvonari“ iz te misije. Za zabavu i ples svirala je grupa „Status Cro“. Program je vodio fra Stanko Dotur koji inače pastoralno skrbi za vjernike tog područja, koje predstavlja novu hrvatsku katoličku misiju u osnivanju.

Fra Stanko Dotur vodio je program u povodu Majčina dana u Sulzbachu

BERLIN

Kako primijetiti da se dijete drogira?

Ministranti na izletu u „šarolikom gradu Harza“. Drina Sušilović je kao čistačica radila 22 godine i 9 mjeseci u Misiji i nije se ni s kim posvađala. Predavanje o drogi, u organizaciji HKD „V.F. Mažuranić“ održala s. Bernardica Juretić. U Hrvatskoj je preko 50 000 ovisnika o drogi. Ekumenski susret na Kreuzbergu. Završna školska svečanost.

Drina Sušilović proslavila je svoj odlazak u mirovinu s misijskim osobljem

„Svi gradovi Harza nagore i nadolje imaju svoja blaga i dragocijenosti, ali nijedan nije tako bogat i tako šarolik kao Wernigerode“. S ovim literarnim opisom započinje Hermann Löns svoje pripovijedanje inspirirano doživljajem što ga je imao za vrijeme ljetnih praznika 1907. godine koje je kroz više tjedana proveo u tome gradu.

Wernigerode, „šareni grad Harza“, poznat je i izvan Njemačke. Godišnje ga posjeti 2,5 milijuna turista. Ministranti i ministrantice naše misije, predvođeni fra Ivanom i fra Jozom, imali su čast 2. svibnja pribrojiti se toj velikoj brojci posjetitelja lijepoga grada u Harzu. Prvobitno je bio srednjovjekovna kula koja je trebala biti sigurno sklonište njemačkom caru za vrijeme njegovih lovačkih izleta. Za mnoge posjetitelje posebice je dojmlija svečana dvorana iz vremena oko 1889. kao i crkva i dvorac. U dvorcu se održavaju koncerti. U ovoj godini predviđeno ih je šest, isključivo glazba 19. stoljeća. Također su predviđene četiri izložbe. Dvorac nudi svoj prostor i za održavanje obiteljskih slavlja uz plaćanje troškova. Ministranti su prošetali prekrasnom šumom, uživali u zelenilu parkova i urednosti obiteljskih kuća, a imali su vremena za razgledanje grada u kojem dominira gradska vijećnica koja ove godine slavi 500 godina postojanja. Vožnja vlakom još ih je više zbližila.

Oproštaj od naše bake

Drina Sušilović iz Roškog Polja bila je 22 godine i 9 mjeseci čistačica u Hrvats-

koj katoličkoj misiji u Berlinu. Poštenim radom zarađivala je svoj kruh i odgajala svoje petero djece, četiri kćeri i sina. Mijenali su se župnici i kapelani, časne sestre, dolazile i odlazile generacije djece i mladih, održavale priredbe i razni sastanci hrvatskih društava, roditelja, a Drina je uvijek bila na svom radnom mjestu: učionice, stepenice, dvorane, kapela. Metla i krpa u ruci, nošenje i bacanje smeća, ribanje poda, pranje prozora, namještanja stolova i stolica, zalijevanje cvijeća i još mnogo drugog, sve je to naša Drina s veseljem radila i druge znala nasmijati i razveseliti. Za druge je i uštipke spremala. Dolikovalo je da joj se posebice zahvali na oproštaju i njenom odlasku u mirovinu. Zbilo se to 12. svibnja u misijskoj dvorani. Oko dvadesetak osoba bilo je na oproštajnoj večeri s Drinom. Riječi zahvale uime Misije izrekao je fra Jozo, župnik, a uime Dječjeg vrtića sestra Jela. Drina je primila i skromne darove u znak zahvalnosti. Dekan Eberhard Blessing poslao joj je vazru s cvijećem. Pročitane su čestitke u kojima se želi Drini od Boga: „blagoslov i zdravlje duše i tijela da može u miru, radosti i sreći provoditi dane svoje mirovine u svojoj obitelji, da bude „super baka“ i da nađe puno vremena za sebe“.

Na večeri je bilo pjesme, smijeha, ali i Drininih suza kroz koje je rekla svima da je zadovoljna i da mirno odlazi u mirovinu zahvaljujući Bogu što se kroz 22 godine i 9 mjeseci nije ni s kim posvađala.

Droga i njezine štetne posljedice

U subotu, 16. svibnja u dvorani Misije održano je predavanje o temi: „Droga i njezine štetne posljedice“. Predavanje je održala s. Bernardica Juretić, predsjednica organizacije „Zajednica susreti“ iz Splita koja djeluje od 1991. godine. U svom predavanju sestra Bernardica pokušala je svima prisutnima posvijestiti težinu problema u kojem se nalazi cijeli svijet, jer problem ovisnosti je svjetski problem. Zahvaća posebno mlade. Droga je sve bez čega čovjek ne može: alkohol, cigareta, tablete, novine, televizija, žene...

Postoje dvije vrste ovisnosti: psihička i fizička. Droge se dijele na lakše i na teške, na meke i tvrde. Isto postoje i dvije vrste kriza: psihička i fizička. Kod uzimanja droge postoje tri faze: radoznalost ili znatiželja, droga uzima drogu, droga uzima tebe. Droga je simptom. Ona je abnormalna pojava. Droga je varka. Mladi je uzimaju zbog unutarnje psihološke potrebe, osobnog nezadovoljstva i da pokažu roditeljima da postoje. Neke statistike govore da su muškarci 60 % ovisnici a žene 20 %.

Danas svijetom vladaju tri sile: nafta, oružje i droga. Droga je sotonsko djelo. Mnogima je u interesu uništiti katoličanstvo, a posebno se to može kazati za masonsku organizaciju. Mnogima je stalo uništiti hrvatsku mladež. Preko 50 000

Isusovo čudo umnoženja kruha i riba.

MOERS

Marijino pismo Isusu

Ove godine smo u našoj zajednici proslavili prvu pričest 17. svibnja. Djeca su se intenzivno i oduševljeno pripremala za svoj veliki dan. Bili su puni ideja u ljubavi prema Isusu i svatko od njih je htio nešto pridonijeti i izreći svoje želje. Sami su sastavili molitvu vjernika i sami je molili, a na početku misnog slavlja mala Marija Ivezić je pročitala jasno i glasno svoju želju i molbu Isusu:

„Danas 17.5.1998. godine dan je moje prve svete pričesti. Iako mala, danas po prvi put osjećam se važnom i velikom, jer danas i ja kao i odrasli mogu u potpunosti sudjelovati na tvojoj gozbi, dragi Isuse.

Od danas i ja mogu blagovati posvećeni kruh, i na taj način primati tebe samoga. Za ovaj dan sam se dugo pripremala, kod kuće i na vjeronauku. Zato je danas veliko slavlje, za mene i cijelu moju obitelj.

Prvopričesnici HKM Moers sa župnikom fra Markom Jukićem

Dragi Isuse, svojim si životom, žrtvom i ljubavlju pokazao i nama kako trebamo živjeti da budemo tvoji vjerni nasljednici. A to je: da praštamo, poštujemo i volimo jedni druge.

Dragi Isuse, hvala ti za dobro zdravlje a osim svega za zdrav razum, kojim razlikujemo dobro od zla, vjeru od nevjere. Hvala ti za moju obitelj i za sva ovozemaljska dobra! Tvoja Marija“. G.W.

► ovisnika imamo u Hrvatskoj. Svi se trebamo zauzeti i boriti protiv toga zla. Svjedočanstvo ovisnosti o drogi i svome izbavljenju iz toga pakla dao je mladić Damir iz Splita, koji sada radi volonterski u zajednici sestre Bernardice i želi pomoći mladima da se oslobode toga zla.

Sestra je odgovarala na postavljena pitanja prisutnih. Objašnjavala je pojedine droge: hašiš, marihuana, heroin, kokain, extasy, i nastojala dati određene savjete roditeljima kako će prepoz-

nati je li njihovo dijete pod utjecajem droge i kako će se prema ovisnicima o drogi ponašati. U ime Hrvatskog kulturnog društva „V.F. Mažuranić“ koje je organiziralo ovu večer, riječ zahvale sestri Bernardici i Damiru izrekla je predsjednica društva gđa. Ana Wegener.

Ekumenski susret i školska svečanost

Na svetkovinu Uzašašća, 21. svibnja u 15 sati, proslavljen je ekumenski susret

kršćanskih zajednica Kreuzberga pod naslovom: „Tvoja hvala naša je radost“. U Melanchton crkvi (Planufer 84) okupili su se njemački katolici iz župa sv. Ivana, sv. Mihovila i sv. Bonifacija, hrvatski katolici, sirijsko pravoslavna zajednica i evangeličke zajednice. U liturgijskom programu kod službe Božje sudjelovale su i „Cesarice“, djevojački zbor naše Misijske pod vodstvom fra Joze Župića. Pjevale su na latinskom i njemačkom. Nakon službe Božje nastupile su u kulturnom dijelu s tri narodne pjesme na hrvatskom jeziku.

U nedjelju, 24. svibnja, u dvorani Misijske, Hrvatska dopunska škola imala je svoju završnu školsku svečanost. Svečanost je započela pjevanjem Lijepe naše. Pjevao je školski zbor, a na orguljama je svirao Zlatan Kupček iz petoga razreda HDŠ. Profesorica Dijana Fric, koordinatrica u Hrvatskoj dopunskoj školi, pozdravila je prisutne roditelje, konzule RH u Berlinu na čelu s opunomoćenim veleposlanikom gosp. Lukanovićem, svećenike i časne sestre i sve goste.

Djeca su kroz pet blokova recitala, plesala i pjevala domovini, Zagrebu, majci, odraslima i prirodi. U programu je nastupilo preko stotinu djece koja su mamila pljesak, suze i oduševljenje.

Jozo Župić

Polaznici hrvatske dopunske škole obilježili su završetak školske godine prigodnom priredbom

Šibenski biskup Ante Ivas podijelio je sakrament krizme 130 krizmanika

FRANKFURT

Učvrstiti korijene

Sakrament krizme podijelio je 16. svibnja šibenski biskup Ante Ivas. Čak 130 krizmanika. Duhovsku misu za pokojnoga ministra Šuška predvodio vojni ordinarij Juraj Jezerinac.

Frankfurtski Römer bio je zakrčen tog subotnjeg popodneva. Neupućeni su se pitali što se to zapravo događa u katedrali i oko nje. Turisti su se čudili da se jedna takva vjerska svečanost, a usto među strancima, još uvijek uopće slavi u takvom obliku. I to usred europskog velegrada kakav je Frankfurt.

Svečano krizmeno slavlje započelo je procesijom s krizmanicima i njihovim kumovima, te sa svećenicima i šibenskim biskupom Antom Ivasom. Biskupa iz Krešimirova grada pozdravili su župnik fra Leo Delaš i krizmanica Jelena Omazić. „Prolazeći između vas, učinilo mi se kao da ste mi poznati. Pa i jeste, iz istog smo korijena nikli. Došao sam

učvrstiti vaše i naše korijene. Neka Gospodin učvrsti naše korijene, rekao je u pozdravnom govoru biskup Ivas. Prvo čitanje pročitala je Nina Gudelj, drugo Kristijan Madunić, a psalam su pjevale Ivana Čuljak i Marijana Mandić. Misijski zbor „Mato Leščan“, pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović i dr. Josipa Lucića, pjevao je na latinskom misu u čast sv. Karla Boromejskog. „Prepoznamo onoga koji je danas ovdje glavni, a bez kojega ovo ne bi imalo smisla – Isusa Krista. Ovo je potresno važan događaj. Radi se o našoj sreći, o smislu našega života. U sakramentu potvrde nas najprije potvrđuje Bog, Otac i Stvoritelj, korijen iz kojeg rastemo. Zatim

nas potvrđuje Isus Krist, naš Spasitelj, koji dolazi radi nas i daruje nam svoga Duha Svetoga. Hoćete li biti hrabri i pustiti ga u svoje srce“, priupitao je biskup krizmanike i sve nazočne. Potom je istaknuo da i mi moramo potvrditi da smo kršćani, i to kršćani na hrvatski način, tj. opredijeliti se za ljubav, mir, pomirenje, praštanje.

Nakon obnove krsnoga zavjeta biskup je krizmenim uljem pomazao 130 mladih krizmanika i krizmanica. Molitvu vjernika i prinos darova upriličili su sami krizmanici. Misa se odvijala u svečanom ozračju. Nakon mise je uslijedilo zajedničko fotografiranje ispred katedrale. Biskup Ivas slavio je na istome mjestu misu i sutradan, u nedjelju, a prikupljeni prilozili bili su namijenjeni za obnovu teško stradale šibenske biskupije.

Još jedan hrvatski biskup slavio je na Duhove misu u carskoj katedrali sv. Bartolomeja. Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je duhovsku misu kao i misu zadušnicu za pokojnoga hrvatskoga minisitra obrane Gojka Šuška. Time su vjernici Frankfurta i okolice odali počast jednom od glavnih aktera u stvaranju i oslobađanju hrvatske države. ■

Slika za uspomenu: krizmanici HKM Frankfurt sa svojim svećenicima i biskupom Ivasom

COBURG Razgovor o vlastitoj budućnosti

Na svibanjskom susretu hrvatskih katolika iz Coburga, Bamberga i Bayreutha razgovaralo se i o mjestu hrvatske katoličke zajednice unutar mjesne Crkve.

U Coburgu u sjevernoj Bavarskoj 2. svibnja 1998. slavili su vjernici Hrvatske katoličke misije Bamberg svoj susret. Osim vjernika iz Coburga na susretu bile su zastupljene zajednice Bamberga i Bayreutha. Jednodnevno druženje vjernika imalo je vrhunac u brižno pripremljenom misnom slavlju u St.-Marien-Kirche. Predvodio ga je p.dr.Vinko Kraljević. U svojoj nadahnuтой propovijedi usmjerio je pozornost slušateljstva na blistavi lik Blažene Djevice Marije i na njezinu životnu povezanost s hrvatskim narodom tijekom njegove duge i izazovne narodne i kršćanske povijesti. Nadahnuće za izbor ove teme bio je ulaz u cvjetni Marijin i naš svibanj. Poslije stola riječi Gospodnje i slavljenja žrtve Kristove uslijedio je zajednički ručak u velikoj dvorani kod crkve. U okviru susreta zainteresiranima je ponuđen „Pastoralni razgovor“ o Crkvi nadbiskupije Bamberg. I vjernici Hrvatske katoličke misije Bamberg se žele uključiti u taj razgovor gledajući u lice ove svete Crkve na čijem području žive. U tom okruženju nastoje prepoznati i izreći potrebe i očekivanja svoje misije. Susret je ozaren radošću, pjesmom i glazbom, upoznavanjem i razgovorom, sa željom da se takvi susreti ponove.

Pavao Mikić

BAVARSKA

Hodočašće u Altötting

Vjernici hrvatskih katoličkih misija iz Bavorske hodočastit će 28.6. i ove godine u poznato marijansko svetište Altötting. Ispovijed hodočasnika počinje već u 10 sati, a hodočasnička misa u 11,30 sati. Predvodit će je dr. Antun Škvorčević, požeški biskup. U 16 sati je previđena glazbeno-meditativna pobožnost u bazilici, te blagoslov s Presvetim oltarskim sakramentom.

MÜNCHEN Krizma i prva pričest

Pod zaštitom Isusa kormilara: prvopričesnici HKM München o 50.-oj obljetnici postojanja Misije

Foto: P. Lovrić

Svečana proslava podjele sakramenta potvrde zbila se 16. svibnja u crkvi sv. Pavla. Mladi krizmanici, s kumovima i svećenicima, ušli su u procesiji u crkvu, koju je ispunilo vjerničko mnoštvo. Misno slavlje predvodio je mons. Ilija Janjić, kotorski biskup („jedini biskup Hrvat u SR Jugoslaviji“, kako sam reče). Pečat dara Duha Svetoga primilo je toga dana preko njegove ruke 142 krizmanika. Biskup je pozvao krizmanike da žive od darova Duha Svetoga. Misijski pjevački zbor, pod vodstvom s. Nikoline, učinio je ovo krizmeno slavlje još svečanijim.

I 30. svibnja je crkva sv. Pavla odisala bjelinom i dječjom radošću. Prvopričesnici, poput anđela u bijelom, dali su radosni pečat cijeloj zajednici i svojim obiteljima. Po prvi put su toga dana pristupili Stolu Gospodnjem. Misu je predvodio voditelj Misije fra Petar Gulić. On je na kraju zahvalio sestrama i svima koji su doprinijeli da prvopričesničko slavlje prođe u tako veličanstvenom ozračju. Također je zahvalio umjetniku Ivanu Bašeku za sliku „U znaku Saveza i pomirenja“.

Jozo Sladoja

Krizmanice HKM München s biskupom Janjićem i vjeroučiteljima

Foto: P. Lovrić

GAGGENAU-RASTATT

Susret mladih i proslava Majčina dana

Treći susret mladih misija Gaggenau i Offenbach i Majčin dan proslavljeni misom za mlade, pjesmom i zabavom

Nedjelja 17. svibnja u našoj Misiji stajala je u znaku majki: majke darovateljice našeg života, nebeske majke Marije i majke domovine. Usto smo toga dana imali čast ugostiti skupinu mladih iz Misije Offenbach, a pod vodstvom pastoralne suradnice s. Damire Gelo, koja je prije svog odlaska u Offenbach djelovala šest godina u našoj zajednici.

Proslavu Majčina dana počeli smo na najsvečaniji način – svetom misom u prigodno uređenoj crkvi sv. Marije, koju je predvodio naš župnik o. Miroslav Barun, prepustivši da i mladi aktivno sudjeluju u misi. Naime, naše pastoralne suradnice g. Ljiljana Palatinuš i s. Mariangela Todorić priredile su s djecom, mladima, solistima i zborom odraslih nekoliko pjesama i skazanja o duhovskom događaju. Gosti iz Offenbacha također su svojom pjesmom uz pratnju glazbala uveličali ovo misno slavlje.

Potom su svi bili pozvani na zajednički ručak u obližnjoj crkvenoj dvorani, koji su priredili marljivi članovi misijskog odbora. Nakon kratkog predaha počeo je popodnevni program, kojeg su priredile učiteljice dopunskih škola koje dje-

luju na ovom području: gospođe Tatjana Bakarić i Gordana Košak. Lijepo je bilo slušati zahvale trima majkama iz usta naših najmladih. Program su okončali naši gosti iz Offenbacha otple-savši Prigorsko kolo čime su oduševili publiku.

Iako je službeni program bio završen, mnogi su ipak nastavili druženje uz bogatu ponudu domaćih kolača naših domaćica i svježih „vaflī“ koje su pekli naši najmanji. Posebno valja istaknuti „tulum“ koji su priredili mladi dviju misija u vlastitoj režiji. Uz pratnju gitare orle su se pjesme vidno raspoloženih cura i momaka do kasnog popodneva. Prije rastanka napravili smo još zajedničku fotografiju za uspomenu, izmijenili adrese i telefonske brojeve te – što je najvažnije – ugovorili skoriji ponovni sastanak. Valja napomenuti da je ovo već treći susret mladih Gaggenau i Offenbacha, a nadamo se da će ih još biti.

Ovom prilikom želimo ovakve susrete preporučiti i drugim misijama i ujedno zahvaliti našim dragim gostima iz Offenbacha i s. Damiri na ovom lijepom danu.

HOFHEIM

Krštena Maja Lucija Bošnjak

U St. Bonifatius Kirche u Hofheimu krštena je 14. ožujka Maja Lucija Bošnjak, drugo dijete mlade obitelji Olivije i Vlatka Bošnjaka. Sakrament krštenja novokrštenici je podijelio fra Anto Batinić, a kumovala je Irena Balić.

NAJNOVIJI STATISTIČKI PODACI HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA U NJEMAČKOJ

Prema podacima koje su Hrvatskom dušobrižničkom uredu poslale hrvatske katoličke misije u Njemačkoj (nekoliko misija nije poslalo podatke), u toj zemlji je koncem 1997. u hrvatskoj pastvi bilo: 109 svećenika i 110 pastoralnih suradnika/-ka. Procjenjuje se da ima oko 370 000 hrvatskih katolika. Ukupno su krštene 2844 osobe, od kojih 58 odraslih. Prvu pričest je primilo 1924 prvopričesnika, a krizmu 2204 krizmanika. Ukupno je sklopljeno 876 crkvenih brakova (833 između katolika; 36 između katolika i krštenog nekatolika; 7 između katolika i nekrštene osobe). Iz Katoličke crkve istupilo je, prema poslanim podacima, 247 osoba, od kojih je 49 ponovno primljeno u Crkvu.

Još jedan uspjeh Croatie iz Mainza

Nogometaši Croatie iz Mainza plasirali su se u viši razred nogometnog natjeca-

nja. Igrači, vodstvo kluba i prijatelji bučno su proslavili taj uspjeh.

Foto: Z.R. Paškov

TICINO / ŠVICARSKA

Mladi Ticina pomažu „Katoličke škole za Europu“ u BiH

U kantonu Ticino (Švicarska) pokrenuta je među djecom i mladima akcija upoznavanja i pomoći katoličkim, multietničkim školama u Bosni i Hercegovini, nazvanim „Školama za Europu“. Akciju je započela jedna srednja škola iz Bellinzona a podržana je od Caritasa Ticino i Katoličke Akcije biskupije Lugano. „Na satu zemljopisa raspravljali smo o poteškoćama oko ujedinjenja Europe. Kao primjer spomenuli smo bivšu Jugoslaviju. Kako u našoj školi ima i mladih iz Bosne i Hercegovine, pozvali smo jednu učenicu iz Sarajeva, koja je proživjela dio rata u tom gradu da nam iznese svoje svjedočanstvo. Također smo gledali i jedan film o ratu u Bosni i Hercegovini koji je ostavio na nas snažan dojam. Tada smo odlučili da učinimo nešto za te škole“ – kaže jedna učenica ove škole. Podržani od svojih profesora i roditelja ovi učenici su organizirali jedan dobrotvorni koncert za multietničke škole u Sarajevu. Caritas Ticino pisao je o tome u svom glasilu „Caritas insieme“ a također su snimili i jedan prilog za svoju emisiju koja se prikazuje na lokalnoj televiziji. I druge novine koje izlaze u Ticinu pisale su o ovoj akciji. Sve to je potaknulo Katoličku Akciju biskupije Lugano da na svom

Neobična akcija učenika i Katoličke Akcije

godišnjem susretu za djecu 1. svibnja ove godine, pobliže upoznaju djecu, njih oko 300 bilo je prisutno na ovom susretu, njihove roditelje i vjeroučitelje s „Katoličkim multietničkim školama za Europu“. Za tu prigodu pozvali su Hrvaticu, socijalnu radnicu u Caritasu Ticino, Veru Podpečan da govori o tim školama. „Slobodno se može reći, u srcu Europe u zemlji koja se zove Bosna i Hercegovina, bijesnio je do nedavno strašan rat koji je razarao kuće, škole, bolnice, tvornice, igrališta a iznad svega donio puno mrtvih. Mnoga djeca su na ratištima izgubila svoje očeve, rođake i prijatelje, nestalo je radosti i osmjeha s lica te djece, nastale su mnoge podjele... Kako bi najbolje pomogla toj djeci, Katolička Crkva u BiH osnovala je uz pomoć dobrih ljudi iz svijeta Katoličke multietničke škole koje je nazvala „školama za Europu“. Te škole mogu pohađati sva djeca bez obzira na vjersku i narodnu pripadnost a u njima se uz stjecanje znanja žele odgajati osobe koje će znati i htjeti zajedno živjeti i

Kolače su ponudili mladi u hrvatskim nošnjama

raditi poštujući se u svojim različitostima“. Ovo izlaganje bilo je protkano svjedočanstvom djece koja su proživjela rat u Bosni i Hercegovini a koje je čitao mladi Hrvat iz Lugana Đuro Anić. Na koncu ovog upoznavanja sa „školama za Europu“ djeca, njihovi roditelji i vjeroučitelji pozvani su da pomognu ove škole. „Učinite nešto konkretno za vaše vršnjake u BiH, predložite da se u vašem razredu razgovara o tim školama, napišite ili nacrtajte nešto što će pokazati vašu solidarnost s tom djecom, potaknite svoje roditelje da i novčano pomognu te škole“ – završila je svoje izlaganje socijalna djelatnica Vera. Skupina hrvatskih žena iz Lugana pripremila je za djecu slastice, a prilog od prodaje tih slastica također će biti upućen za te škole. Akcija će se nastaviti u lipnju kada u Lugano dolazi pomoćni sarajevski biskup dr. Pero Sudar, promotor „Katoličkih škola za Europu“. Ivo Balukčić

FRANKFURT / SARAJEVO

Darovatelji za sirotište i samostan „Egipat“ u Sarajevu

Kao što smo u prošlom broju već objavili, Hrvatski dušobrižnički ured bio je pokrenuo humanitarnu akciju pomoći sarajevskom samostanu i sirotištu Služavki Malog Isusa, a u povodu održavanja pastoralnog skupa hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Europe. Delegat Josip Klarić uručio je poglavari samostana s. Admirati Lučić 10 865 DM i 34 000 öS (austrijskih šilinga).

Slijedi popis darovatelja:

Hrvatske katoličke misije iz Njemačke: Frankfurt (3000 DM), Ravensburg (2000 DM), Neumünster (1635 DM), Heilbronn (1500 DM), Hamburg (1000 DM), Traunreut (400 DM), Hagen (300 DM), Freiburg (300 DM), Waiblingen (50 DM); Moers 400 DM (stiglo naknadno, pa nije uračunato u konačnu svotu).

Hrvatske katoličke misije iz Austrije: Wien-Beč (10 000 öS), Innsbruck (7 000 öS), Salzburg (7 000 öS), Linz (5 000 öS), St. Pölten (3 500 öS), Klagenfurt (500 öS); **Albanska katolička misija Stuttgart** (500 DM); **Ljubica Markovica, Frankfurt** (80 DM); **Zvonko Orlović (Offenbach)** 100 DM).

Prilikom predaje našega dara, sestra Admirata je uzviknula: „Baš ste dobri!“ Uručene su joj sve adrese darovatelja, pa će ona osobno svima zahvaliti. Inače, radovi u samostanskom dijelu, na trećem katu, su već pri kraju. Na drugom katu, gdje se radovi također privode kraju, bit će smještena djeca bez roditelja, i to u posebnim stanovima u kojima će se smjestiti četiri skupine djece, a u svakoj skupini će biti šestoro do devetero djece. Ta djeca su trenu-

tačno po obiteljima, a neka su već na popisu za smještaj. U prizemlju zgrade nalazit će se dječji vrtić za oko 40 djece, koja će imati danonoćnu skrb. Zanatski radovi su i tu pri kraju. Zgrada u kojoj se nalazi „Egipat“ vraćena je u vlasništvo sestara Služavki Malog Isusa 15.1.1997., a sestre su uselile u teško oštećenu zgradu još 23.8.1996. Najdražljivijim su se dosad pokazali Caritas iz talijanskoga Belluna (pokrili zgradu), njemački Renovabis (grijaanje), udruga Unitas iz Bonna, a ostalo je dolazilo „marka po marka“, kako reče s. Admirata. Sestre planiraju početi najesen s radom. „Moramo se boriti i opstati ovdje. To se sigurno isplati“, rekla nam je na koncu s. Admirata i još jednom zahvalila svim darovateljima. Prilozi koji su stigli naknadno proslijedit će u Sarajevo prvom prigodom. ■

STUTTGART

Rekordan broj hodočasnika u Lurd

Radost prve svete pričesti sa 70 prvopričesnika proslavljena 9. svibnja, a u Lurd hodočastilo rekordnih 280 hodočasnika.

Dan prve svete pričesti je velik i radostan dan za svaku župnu zajednicu i jedan od najljepših događaja. Rijetko koji dan u tijeku cijele liturgijske godine toliko oživi i vjerski obnovi zajednicu kao dan kada mladi po prvi puta pristupaju k stolu Gospodnjem. Tu radost i veselje na poseban je način osjetila naša hrvatska katolička zajednica u subotu 9. svibnja. Prvoj svetoj pričesti pristupilo je 70 dječaka i djevojčica u konkatedrali svetog Eberharda. Prvopričesnici, praćeni svojim svećenicima fra Ivanom i fra Marinkom te časnim sestrama Nevenkom i Irenom, uz tonove orgulja, ušli su svečano u konkatedralu. Svetu misu je predvodio fra Ivan Čugura koji je ohrabrio mlade pozivajući ih da ostanu vjerni Isusu, svojem najvećem prijatelju.

Na prikazanje prvopričesnici su prinijeli simbolične darove, a u molitvi vjerni-

ka sjetili se svega onoga što osjećaju njihova mlada srca. Misa je bila protkana pjesmama i recitacijama koje je s prvopričesnicima uvježbala s. Nevenka koja je vodila i cjelokupnu organizaciju oko oltara.

Vjerni Božji puk, koji je ispunio konkatedralu, s radošću je gledao svoje male sinove i kćeri kako pobožno i dostojanstveno primaju Tijelo Kristovo.

Dva dana nakon prve pričesti, 11.5., bio je zajednički izlet u Europapark za prvopričesnike. I bio je to još jedan dan zajedništva, dan protkan veseljem, igrom i pjesmom.

Kod Gospe Lurdske

Već godinama vjernici iz Stuttgarta hodočaste u Lurd, ali u ovoj jubilarnoj godini Misije (40-oj obljetnici), a na 15-om tradicionalnom hodočašću od 20. do

24.5. hodočastio je u Lurd rekordan broj od 280 hodočasnika u pet autobusa. Hodočašće su predvodili sestre Nevenka, Irena, Marta i Verena, te fra Marinko. Sati i sati vožnje nisu omeli vjerničko raspoloženje.

Skupa s ostalim brojnim hodočasnici iz naših misija (Frankfurt, Düsseldorf, Bonn, Pforzheim-Bruchsal, Hagen, München, Pariz, Lyon, Reutlingen te Stuttgart/Bad Cannstatt) sudjelovali su u večernjim procesijama sa svijećama, euharistijskim slavljinama, procesiji s bolesnicima te na pobožnosti križnog puta. Kruna hodočašća bila je zajednička misa pred spiljom ukazanja, pod nogama Blažene Djevice Marije.

Vjernička srca su urezala i zapisala sve ove nezaboravne doživljaje iz najvećeg Gospinog svetišta u Lurdu u svoje srce.

M.V.

Hrvatski dani u Frankfurtu

U frankfurtskoj robnoj kući „Hertie“ održani su od 18.5. do 13.6. „Hrvatski dani“. Posjetiteljima te poznate kuće nasred Zeila predstavljena je hrvatska turistička i

gastronomska ponuda, te proizvodi poznatih hrvatskih tvrtki. Na slici: konzul Penić, gosp. Mioč i hrvatski kuhari u restoranu robne kuće Hertie.

STUTTGART-BAD CANNSTATT

Pred Spiljom Gospe Lurdske

Vlasta Jambrak

*Korak po korak
korak uz korak
Molitva mira
srca sjedinila
granice srušila
pred spiljom*

*Gospin lik utišao
žubor Gave
Bernardice, hvala,
hvala
za pognute glave
pred Gospom Lurdskom*

*Vjetre, ne gasi svijeće
u njima naše
molitve gore
i
boli
vjetre, ne gasi svijeće*

*Šapni Gospi našoj
da Hrvat s krunicom
u ruci voli
i
za
mir moli*

**Uz hodočašće
u Lurd
vjernika HKM
Bad Cannstatt**

Tebi prva pjesma leti...

Prva pričest i Majčin dan. Neobično hodočašće u Maria Vesperbild. Izbjeglice odlaze i ostavljaju prazninu.

Hrvati Augsburga okupljaju se na hrvatsko bogoslužje svake nedjelje u 11,30 sati u crkvi na Moritzplatzu. U crkvi se okupi i do 700 vjernika. Crkva je stoga puna pjesme i molitve. Pjesmu animiraju časne sestre Lucijana-Anka Kraljević i Verena Rupčić s crkvenim zborom, a molitvu, odnosno mise, predvode fra Stanko Banožić, voditelj Misijske, i njegov suradnik fra Ivan Prusina. Te nedjelje, 17. svibnja, bilo je nešto drugačije. Misu je predvodio fra Josip Klarić, delegat za hrvatsko dušobrižništvo u Njemačkoj. Bio je to njegov nastupni posjet toj hrvatskoj katoličkoj zajednici u drevnom Augsburgu.

Popodne je u obližnjem Königsbrunn održana proslava Majčina dana. Fra Stanko je pozdravio sve nazočne, a posebno majke, te ih zamolio da njeguju i govore hrvatskim jezikom sa svojom djecom. Program je vodio fra Ivan. Nakon pjevanja „Lijepe naše“, molilo se za sve pokojne, posebice za poginule u ratu. U programu su nastupila uglavnom djeca, vjeroučenici i polaznici Hrvatske dopunske škole. Misijski zbor „Lisinski“, uz glazbenu pratnju gosp. Nike Radata i pod ravnanjem fra Stanke, pjevao je najprije pjesme majci Mariji, domovini i svim majkama. Prigodni recital majkama i domovini izveli

Prvopričesnici
HKM
Augsburg sa
svojim
vjeroučiteljima

su učenici HDŠ, a pripremila ih je učiteljica Mira Šenda. Odlično izvedeni igrokaz „Račun za majku“ pripremila je sa skupinom učenika učiteljica Nadica Kobaš. Za zabavu i ples svirao je i pjevao bezimni bugojansko-uskopaljski sastav. Poruka proslave Majčina dana mogla bi se sažeti u dvije parole: „Tebi, majko, prva pjesma leti!“ i „Tko nema doma tuđin je svud“.

U Augsburgu je 10. svibnja svečano proslavljena prva pričest, kojoj je pristupilo 26 prvopričesnika (od kojih 14 izbjeglica). Prvopričesnike je ove godine pripremala s. Verena. Inače, u Augsburgu se u misijskoj kapelici u svibnju svake večeri održava svibanjska pobožnost Gospi.

Misijska Augsburg ima jedno vrlo zanimljivo misijsko hodočašće Majci Božjoj u svetišće Maria Vesperbild kod Krumb-

acha. Na hodočašće, dugo oko 30 kilometara, hodočasnici kreću pješice u dva sata ujutro. Usput mole, pjevaju i razmatraju. Neki pješače čak bosu. U Maria Vesperbild stižu oko osam sati. Ostali hodočasnici stižu osobnim automobilima. Za sve njih se ondje slavi misa, nakon koje slijedi blagoslov vozila i ručak u prirodi. Hodočašće završava u 16 sati procesijom kod spilje, pjevanjem litanija i blagoslovom hodočasnika. Ova misija organizira u lipnju još dva hodočašća Gospi, i to ono u Međugorje na obljetnicu ukazanja, te u Altötting.

U Augsburgu i okolici misa se na hrvatskom povremeno slavi čak na deset mjesta, od kojih će polovica otpasti s odlaskom izbjeglica. Većina izbjeglica iz BiH će morati napustiti Njemačku do jeseni, a mnogi su već otišli. ■

ZANIMLJIVO

Momci, ženite se ...a što ako cure neće?

Američka sociologinja Jessie Bernard napisala je nedavno knjigu „Budućnost obitelji“, u kojoj je istražila zasebno ponašanje muža i žene u braku.

Prema tomu oženjene muškarce češće očekuje uspješna karijera, visoki prihodi, ugled u društvu, te bolje fizičko i psihičko zdravlje. Za muškarca nema boljeg jamstva za dug i uspješan život, sreću i zdravlje od „vrsne žene“, kako je naziva Biblija, koja bi mu osiguravala, pa i nametala, sigurnost i redovitost u vođenju kuće.

Žene su međutim u braku nezadovoljnije i nesretnije, pa češće pokreću raz-

vodne parnice. Izloženije su stresovima, depresijama i brigama.

Da nije nimalo dobro biti neoženjen muškarac pokazuju i autoričine tvrdnje koje govore kako neoženjeni muškarci, momci, više boluju od raznih psihičkih bolesti, a prihodi i status u društvu su kod njih mnogo manji i niži nego kod neudatih žena.

Najbolje rezultate postižu dakle oženjeni muškarci i neudate žene.

Rezultati spisateljice studije pokazuju – zamislite! – da su žene koje se nikad nisu udavale, „najbolje među najboljima“, a s druge strane, muškarci koji se nikad nisu ženili – nisu ni za što, oni su „bačva bez dna“.

Kao da se američka sociologinja, koja naravno govori o američkim prilikama,

pomalo zaplela u svojim istraživanjima pa ni sama nema izlaza. Za muškarce je očito bolje da se žene, a opet, budući da su neudavače „najbolje“, kako na to privoliti žene koje s druge strane najviše „trpe“ u braku? Ili su jadni momci u istraživanju bili do te mjere iskreni i netaktni da su sve ispričali, ili su cure čuvalе ponos, pa su lukavo zaobišle brojne frustracije u svome samačkom životu.

Ako bi se tražio recept i za jedne i za druge, onda nema boljega od starog dobrog kršćanskoga braka, gdje će i „vrsna“ žena i „zreo“ muškarac izvršavati svoje bračne i obiteljske zadaće, „ljubiti se i poštivati u sve dane života svoga“, i u dobru i u zlu, i u zdravlju i u bolesti. ■

„Živa zajednica“ se pita: što bi bilo da nije (bilo) knjige? Jednostavno rečeno bilo bi loše. Kultura čovječanstva bi još uvijek bila u povojima, na svojim počecima. Sve ono divno i veličanstveno do čega je ljudski genij dolazio, bilo bi nedostupno i zaboravljeno. Pamćenje pomaže, doduše, da se nešto sačuva, ali ono je posebno s godinama nesigurno. Samo napisano ostaje i iz njega se najlakše i najbolje uči. I da bi rasli u znanju i odgoju, kulturi, civilizaciji i bontonu, ljudi čitaju. Samo s knjigom u ruci i srcu, možemo, i kao pojedinci, i kao narod mirnije u treće tisućljeće“ (*Živa zajednica, broj 8/9, 1989., str. 6*).

Vjernik je čovjek nade

Kroz rubriku „Očima vjere dublje i dalje“ koja se povremeno javlja, „Živa zajednica“ promiče duhovni rast svojih

Prvog rujna ove godine navršava se 20 godina izlazenja našega lista. U ovom broju objavljujemo šesti nastavak podlistka o „Živoj zajednici“ iz pera Stanke Vidačković, a radi se o rubrikama u listu. Sljedeći broj bit će svečano jubilarno izdanje.

čitatelja. Svoju konačnu fizionomiju ova rubrika dobiva od prvog broja „Žive zajednice“ iz 1994. godine, s novim nazivom „Vjerom kroz život“. Evo nekoliko navoda iz te rubrike:

„Zaborav Boga još je teži od nijekanja i borbe protiv njega. U zaboravu Boga čovjeku se smiješi pomisao da bi on sam mogao postati „božanskim“. No, ako je čovjek zaboravio Boga, Bog nije zaboravio čovjeka, unatoč njegovoj šutnji“ (*Živa zajednica, broj 5, 1994. str. 3.*).

„Tek u životu s Bogom čovjek postaje biće nade, koja se ne može utrnuti.

Čovjek s Bogom, predan Bogu, je biće nade u punom smislu riječi. Jer, tada je nada Bog vječni i ta se nada može uništiti samo udaljivanjem od Boga“ (*Živa zajednica, broj 11, 1994., str. 4.*).

Nagradni natječaj „Mladi Hrvatski Odisiej“ koji je „Živa zajednica“ raspisala 1994. godine prerasta u istoimenu rubriku za mlade. Još od 1985. godine ovaj list je imao rubriku „Za mlade“, ali u njoj su uglavnom pisali odrasli o mladima, njihovim problemima, njihovoj vjeri, integraciji u njemačko društvo... „Živa zajednica“ provela je i nekoliko anketa među mladima, da bi saznala što oni misle o vjeri i smislu života, te kakvi su njihovi kontakti s Crkvom i katoličkim misijama. Folklor, sportski susreti i zabave, što se upriličuju za mlade, ne bi nikada smjele biti cilj za sebe. Sva ta sastajanja imaju biti samo povod da se u mlade ucijepi ljudskost na kršćanski način i vjera. Ovaj list izvješćuje i o mnogim regionalnim susretima, o putovanjima mladih u domovinu, o vjeronaučnim olimpijadama, o festivalima folklor, o susretima hrvatskih studenata... Mladi su imali i svoju međunarodnu godinu 1985., pa se „Živa zajednica“ pita što je ta godina mladima donijela:

„Malo, odveć malo, nekoliko susreta na širokom planu, nekoliko manjih, i puno

Skupina žena HKM Waiblingen na jednom seminaru

BLAGO MILOSRDNIMA

ODGOJITELJICA IZ OMIŠA BOLUJE OD TEŠKE BOLESTI, PA JOJ JE PRIJEKO POTREBNA OPERACIJA U NEW YORKU

Tatjana Milavić, odgojiteljica iz Omiša, rođena 1969. godine, boluje od teške bolesti. Operativni zahvat koji joj je potreban može se napraviti samo na institutu Beth Israel Medical Center u New Yorku čiji je liječnik dr. Fred J. Epstein dao pismenu suglasnost za obavljanje operativnog zahvata.

Za operaciju u New Yorku potrebno je akontirati 56 500 dolara, a ukupni troš-

kovi će rasti ovisno o sadržaju i duljini bolničkoga liječenja te drugim popratnim troškovima. Tatjana Milavić i njezina obitelj i prijatelji pred tolikim su iznosom nemoćni. Stoga se obraćaju svim ljudima dobre volje, pojedincima, udrugama, humanitarnim organizacijama i ustanovama, poduzećima, političkim strankama te crkvenim udrugama da svojim priložima podrže ovaj mladi život.

Pomozite Tatjani!

Prilozi se mogu uplatiti kod *Splitske banke* – podružnica Omiš na žiroračun broj 34401-621 128, na kunski račun Tatjane Milavić rođene Jelavić, broj 10-39-28246-0 ili na devizni pod brojem 21-29-13670-5.

Na priložima unaprijed zahvaljuju obitelji Milavić i Jelavić, omiški Dom zdravlja i dječji vrtić, grad Omiš i Srednja škola *Jure Kaštelan* iz Omiša.

pozornost mladima

govorancija“, puno riječi o mladima, a premalo razgovora s njima. Ipak, uza svu škrtost plodova „Međunarodne godine mladih“, odrasli u Crkvi i društvu uvidjeli su da s mladima treba razgovarati, da se preko njihova mišljenja ne smije olako prelaziti i da bi bilo nerazložno njihove stavove i poglede na svijet podcjenjivati. Što će biti od naše druge generacije u vjerskom pogledu? Prvenstveno ono što učini obitelj i Crkva. Odgojimo li ih kao zrele kršćanske vjernike, mnogo smo učinili, ono najbitnije smo učinili“ (*Živa zajednica, broj 11, 1994., str. 4*).

Rubrika „Trendovi“ novijeg je datuma. U posljednje tri godine „Živa zajednica“ u svakom svom broju imala rubriku „Ličnost ili osoba mjeseca“. Između ostalih tim naslovom su počašćeni hrvatski biskupi: msgr. Vinko Puljić, msgr. Franjo Komarica, blagopokojni kardinal Alojzije Stepinac, njemački biskup msgr. Franz Kamphaus, hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman, urednik IKA-e msgr. Živko Kustić, Ante Tokić, hrvatski biciklist na putu oko svijeta za mir u Hrvatskoj, fra Mirko Majdandžić, „andeo u sarajevskom paklu“, Kata Šoljić, vukovarska majka i žena godine 1995. u Hrvatskoj; Anica Martinović, hrvatska ljepotica, Iva Majoli, hrvatska tenisačica, Davor Šuker, hrvatski nogometaš...

Zlatni dani hrvatske povijesti

Ovaj hrvatski katolički mjesečnik nastoji pratiti život domovinske, njemačke i opće Crkve. Redovito objavljuje poruke naših biskupa, poslanice za Iseljenički dan, te osvrte na novije crkvene dokumente. U svom broju 9/10 iz 1994. godine ovaj list donosi i poseban prilog u boji „Papa u Hrvatskoj“, gdje slikom i kratkom reportažom pokušava čitate-

Folklorna skupina HKM Düsseldorf nastupila je na ovogodišnjem susretu mladih u Offenbachu

ljima opisati veličinu i značenje toga događaja:

„Ta dva dana, subota i nedjelja, 10. i 11. rujna 1994. godine, ostat će zlatnim slovima zapisana u povijesti cijelog hrvatskog naroda i hrvatske države. Tih dana Hrvatska se preporodila. Blagoslovljeni su to dani, kad je rimski biskup, nasljednik sv. Petra na Apostolskoj Stolici osobno pohodio Hrvatsku, koja mu je uvijek bila vjerna. Unatoč, pa i za inat, svim protivnicima, Papa Poljak od Bijeke Hrvatske, stao je na hrvatsko tlo, poljubio grudu hrvatske zemlje. Papa Ivan Pavao II. bio je u Hrvatskoj i osvojio je svojim držanjem, svojim riječima i svojom ljubavlju. Hrvatska je s druge strane, oduševila njega. Nije to mogao, niti htio sakriti“ (*Živa zajednica, broj 9/10, 1994., str. 2*).

Osim ovih opisanih „Živa zajednica“ je imala i ili još ima i druge rubrike: „Mot-

rište“, „Mozaik“, „Blago milosrdnima“, „Možda niste znali“, „Kultura“, „Pastoral“, „Paškina kartulina“... U gotovo svakom broju list donosi i priloge na njemačkom jeziku, radi naših njemačkih prijatelja, a i mladih koji nažalost njemački jezik bolje razumiju od hrvatskog. „Živa zajednica“ pokušava učiniti svećenička i redovnička zvanja popularnijim. Svećenička zvanja iz dijasporu prijeko su potrebna i dijaspori i domovini. Gotovo svi svećenici koji rade u hrvatskoj inozemnoj pastvi rođeni su u domovini, a na prste se mogu nabrojiti svećenička i redovnička zvanja ponikla u hrvatskoj dijaspori. Gotovo sve hrvatske katoličke zajednice nadaju se dolasku svećenika iz domovine, a ni u njoj nije nepresušni izbor zvanja. Perspektiva dijasporu ionako je neizvjesna, s obzirom na postojanje hrvatske države, te želju za povratkom iseljenika kući. Ipak, mnogi će ostati, napose pripadnici drugog i trećeg naraštaja. Zato „Živa zajednica“ potiče mlade da razmisle i o toj mogućnosti, o svećeničkom i redovničkom zvanju, ili barem o studiju teologije. I to je jedan od važnih znakova vjerske zrelosti i suodgovornosti.

Kroz ovaj kratki pregled razvoja i oblikovanja rubrika, može se zaključiti da je „Živa zajednica“, baveći se vjerskim i općeljudskim temama, zaista izraz i sredstvo dušobrižništva hrvatskih vjernika u Njemačkoj. ■

ŽIVA ZAJEDNICA LEBENDIGE GEMEINDE

PRETPLATA ABONNEMENT

Od sljedećeg broja pretplaćujem se na časopis „Živa zajednica“. Godišnju pretplatu za 10 brojeva s poštarinom u iznosu od 30,- DM platit ću po primitku računa.

Ime prezime/Vorname und Name

Ulica i broj/ Straße, Nr.

Poštanski broj i mjesto/ PLZ und Ort

Datum

Potpis/ Unterschrift

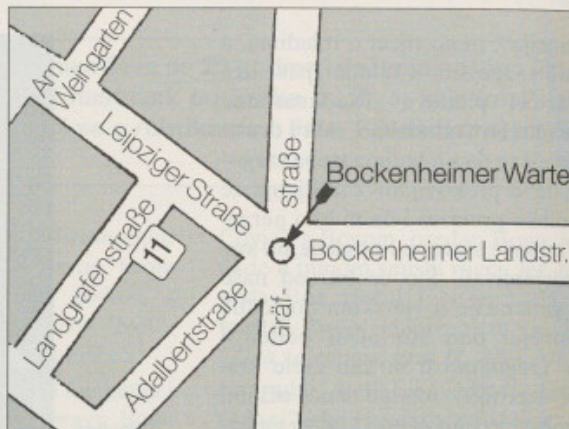
ÜBERSETZUNGSBÜRO MARIJAN MAJIĆ (M.A.) BDÜ

Vaš tumač i prevoditelj
mr. Marijan Majić

Landgrafenstraße 11
60486 Frankfurt (Bockenheim)

(u blizini Generalnog konzulata Republike Hrvatske)

U-Bahn: U6 i U7; tramvaj: 16
Stajalište: Bockenheimer Warte ili Leipziger Straße
Telefon: 0 69/700 367
Telefax: 0 69/97 07 43 57

PRIJEVODI

- Ovjereni prijevodi i hitni servis za hrvatski, njemački, engleski i španjolski jezik.
Dokument pošaljite telefaksom i prijevod će Vam biti dostavljen u najkraćem roku.

MONIKA LOVRIĆ dipl. prevoditelj i sudski tumač.
Tel. 0 22 34/27 48 75; fax 27 48 77

RJEŠENJE KRIŽALJKE
IZ PROŠLOG BROJA

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □
KUPAČI □ ZAGREB
□ SANA □ SATRAPI
□ KRAŠIĆ □ POZOR
DIOMED □ P □ MAGO
□ □ NATONOS □ SLO
□ □ □ □ GIRICE □ TELAC
INTEDOMINESPERAVI
□ ALOJZ IJESTEPINAC
□ GALEB □ A □ TOLEDO □ E
□ OKIDAČ □ ČARI □ ASIR
□ NATO □ VEDRINA □ TKO

NAGRADNA KRIŽALJKA

Rješenje pošaljite najkasnije do 6. VIII. 1998.

1700-
godišnji
ljepotan

HRVATSKI GRAD KOJI OVOGA LJETA SLAVI 1700. OBLJETNICU POSTOJANJA	GLAZBALO Slično VIOLINI	ŽIVJE NA ALJASCI I GREN- LANDU	PUT U TAOZMU	STRANO ŽENSKO IME	RIM. CAR, PALAČA U GRADU SLA- VLJENIKU	ČIJA JE URAN	ISUS MU USKRISIO KČER	AKROBAT, PELIVAN, HODAČ PO ŽICI	ANTIČKI GRAD U BLIZINI GRADA SLA- VLJENIKA	SARAJEVO	JEDAN OD MOLOVA (U GLAZBI)	OLOVKA, PISALJKA (LAT.)	NATEČI, OTERKUTI	ROŽNATA IZRASLINA NA PRSTIMA	VRSTA PALME IZ TROPISKE AZIJE
SVETI ZASTITNIK GRADA JUBILARCA															
NOTARI						ONAJ KOJI AKLAMIRA ŽENIN OTAC									
VOČE VLAK															
RASTAVNI VEZNIK			ZEMLIŠTA, NEKRETNOSTI (TUR.) APOSTILB												
MRAK, TMINA				L S GROB, JA- MA (RUS.)			PREDIGRA U STAROM KAZALIŠTU (MNI.)								
□ □ □ □	MUSL. M. IME S H UKUPNA SUMA (NA BAČUNU)						ZABAVA, IGRANJE STR. M. IME (TVANI)								
OZNAKA NA AUTIMA GRADA SLAVLJENIKA			UZVIK KOD BOCKANJA DOLAZI U SPLIT			POSUDA ZA KAFU (TUR.) KIN. MJ. ZA TEŽINU									
UZVIK PRILIKOM SKOKA				SVIRAC GITARE KRETAJU ZRAKOM											
STRUČNJACI ZA TALIJANSKI JEZIK I KULTURU															
K Z															
ŽUPNIKOV POMOĆNIK							M. IME, STEVE (FONETSKI) AMPER								
RUKOME- TAŠ SARACEVIĆ							VOGA HUNA, "BIĆ BOŽI"								

Nagrađeni:

Ante Čavar,
Karlsruhe

Kazimir Ljoljić,
Gelsenkirchen

MOZAIK

METTMANN

Hodočašće u Padovu i Veneciju

50-ak vjernika hrvatske katoličke Misije Mettmann (desetak mladih), zajedno sa s. Anom-Marijom Biško i župnikom fra Brankom Brnasom, proveli su prvosvi-banjske dane u Padovi (Italija). U kape-lici svetog Leopolda Mandića i u crkvi svetog Ante molili su za svoje potrebe ali i za cijeli hrvatski narod... Našli su vremena i za kratko razgledanje lijepe Venecije.

Fra Branko Brnas

KOBLENZ

Majčin dan

I ovogodišnji Majčin dan proslavljen je po običaju svečano u Koblenzu. Pod misom su svirali mladi gitaristi i pjevači. Oni su i kasnije svirali u crkvenoj dvorani, gdje je nastavljeno vanjsko slavlje Majčina dana. Majkama se tom prigodom obratila pastoralna suradnica Dragica Žimbrek, koja je posebice pohvalila one roditelje koji svoju djecu potiču na sudjelovanje u aktivnostima Misije. Tako je iz obitelji Vranješ u zajednici aktivno troje djece, a cvijećem je nagrađena majka iz obitelji Dolić koja ima četvero djece. Proslava Majčina dana održana je s primjetnom tugom zbog smrti hrvatskoga ministra obrane Gojka Šuška. Nazočni su se mogli upisati i u knjigu žalosti, a obitelji pokojnika poslan je i brzojav sućuti.

Voditelj Misije Koblenz vlč. Alojzije Petrović proslavio je svoj 60. rođendan na sam blagdan Gospodinova uža-šašća. Članovi župnog vijeća uručili su mu za vrijeme mise buket cvijeća. Rođendanski domjenak održan je poslije mise u misijskim prostorijama, gdje su župniku prigodne darove predali najbliži suradnici i predstavnici mladih. Vlč. Petrović vodi hrvatsku katoličku zajednicu u Koblenzu od 1971. godine.

J. Vranković

Na nedavnom susretu mladih u Offenbachu sudjelovala je i skupina mladih iz HKM Sindelfingen. S njima je bila i s. Anđelka Šteko

NAGRADNO PITANJE

Dragi čitatelji,

od ovog broja uvodimo još jednu novinu, a to je kratko nagra-dno pitanje, koje će biti obično vezano uz jednu fotografiju ili crtež. Oni koji ni uz pomoć fotografije ne budu znali odgovor, mogu ga pronaći unutar izdanja našega lista u kojem je i postavljeno pitanje. Moraju doduše pažljivo čitati naš list, jer će odgovor biti skriven na jednoj od stranica lista. Sretne dobitnike nagradit ćemo vrijednim knjigama, posterima, olovkama s natpisom i znakom našeg lista...

PRVO NAGRADNO PITANJE:

Na slici je mo-zaik iz mjesta Tabgha u Izraelu. Koji Isusov čudesni potez prikazuje ovaj mozaik?

VENI
SANCTE
SPIRITUS

• STUTTGART • LOURDES 1998 •